

СРЕДЊА ТЕХНИЧКА ШКОЛА „ШИНКОВИЋ ЈОЖЕФ”
SINKOVICS JÓZSEF MŰSZAKI KÖZÉPISKOLA
БАЧКА ТОПОЛА - TOPOLYA

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ

Стручни актив за опште предмете

Бачка Топола,

2024/25.

Садржај

<i>Садржај</i>	<i>2</i>
<i>Српски језик и књижевност</i>	<i>3</i>
<i>Српски као нематерњи</i>	<i>19</i>
<i>Мађарски језик и књижевност</i>	<i>28</i>
<i>Страни језици</i>	<i>39</i>
<i>Физичко васпитање</i>	<i>50</i>
<i>Математика</i>	<i>53</i>
<i>Географија</i>	<i>61</i>
<i>Историја</i>	<i>64</i>
<i>Социологија са правима грађана</i>	<i>71</i>
<i>Музичка култура</i>	<i>73</i>
<i>Ликовна култура</i>	<i>75</i>
<i>Хемија</i>	<i>78</i>
<i>Физика</i>	<i>92</i>
<i>Психологија комуникације</i>	<i>98</i>
<i>Рачунарство и информатика</i>	<i>104</i>
<i>Предузетништво и Управљање пројектима</i>	<i>109</i>
<i>Грађанско васпитање</i>	<i>114</i>
<i>Верска настава (православни катихизис и католички веронаук)</i>	<i>115</i>
<i>Биологија и Екологија и заштита животне средине</i>	<i>116</i>

Српски језик и књижевност

Принципи оцењивања, у смислу овог правилника, јесу:

- 1) објективност у оцењивању према утврђеним критеријумима;
- 2) поузданост: означава усаглашеност оцене са утврђеним, јавним и прецизним критеријумима оцењивања;
- 3) Оцењује се теоретско знање ученика, примена знања, самостална и коректна анализа текста, познавање и примена граматичких правила, правилно стилско изражавање сопствених мисли и осећања, учешће и рад на часу, израда домаћих задатака, поседовање свеске и Читанке.
- 4) Оцењује се усменим и писаним испитивањем, спровођењем самосталних истраживачких радова, писменим задацима, тестовима, домаћим задацима. Документација која прати процес оцењивања је дневник, домаћи задаци, тестови, педагошка свеска наставника. Оцењивање је континуиран процес.
- 5) Писмено и усмено испитивање је најављено према распореду писаних и усмених провера. Оцена из писмене провере постигнућа уписује се у дневник у року од осам радних дана од дана провере.
- 6) Ако након писмене провере постигнућа више од половине ученика једног одељења добије недовољну оцену, писмена провера се поништава за ученика који је добио недовољну оцену. Оцена са писмене провере може бити поништена и ученику који није задовољан оценом. Писмена провера понавља се једанпут и може да буде организована на посебном часу. Након поништене писмене провере, а пре организовања поновљене, наставник је дужан да одржи допунску наставу, односно допунски рад.
- 7) Ученик и родитељ има право на образложење оцене, као и право увида у рад ученика (писмене радове, контролне задатке, тестове знања, презентације и др.) на основу кога је оцена дата.

Писмене провере знања:

Ученику је током писане провере знања забрањена употреба недопуштених средстава (мобиљни телефони, бубице, свеске, пушкице, књиге) и преписивање. Уколико наставник примети на часу употребу оваквих средстава против ученика се покреће васпитно-дисциплински поступак који означава тежу повреду радних обавеза ученика. Уколико наставник утврди да је ученик преписао (плагирао) туђи рад у било

којој мери, сматра се да ученик није одговорио на задатак и добија оцену недовољан (1). Наставник је дужан да укаже на изворе одакле је рад преписан (слика екрана, линк, са датумом када је погледан од стране наставника), и да на тај начин документује преписано. Задатак се може сматрати преписаним иако наставник није утврдио да се преписивање десило употребом недозвољених средстава, већ је научен напамет или на други начин. Уколико наставник нађе два (или више) иста задатка код различитих ученика, како садржински или по сличним грешкама, сматра се да ученици нису написали задатак без обзира ко је од кога преписао и задатак се за те ученике понавља. Све писане провере знања треба писати писаним словима читко и уредно.

Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах по добијању, са образложењем. Образложење оцене садржи препоруку које активности ученик треба да предузме у даљем раду. Наставник на часу индивидуалног исправка писменог задатка може да да усмену препоруку за напредовање ученика, уз обавезу да то убележи у педагошку свеску.

Писмени задаци:

ОБЛАСТ ОЦЕЊИВАЊА		ОЦЕНА
САДРЖАЈ (ТЕМА)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ученик је добро одабрао примере којима може да аргументује став о задатој теми; ✓ Грађа је богата и адекватна; ✓ Ученик има иновативан, необичан приступ теми. 	5-4
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Основна теза (став, поглед на тему) није представљена у довољној мери јасно; ✓ Недовољно јасно и прегледно саопштена; ✓ Недовољно грађе (непоткрепљено, уопштено); ✓ Препричавање фабуле – детаљно, прецизно са знањем о тексту. 	3
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Основна идеја није саопштена; ✓ Ученик није одговорио на тему ✓ Грађа или њени делови нису у вези са темом, односно недовољно исказана (кохерентна) повезаност текста; ✓ Садржаји се везују за сведено и штуро препричавање фабуле; ✓ У раду постоје материјалне грешке (књижевни род или врста, имена јунака, место радње, време радње и сл.) 	1-2

ОРГАНИЗАЦИЈА И СТРУКТУРА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Грађа је организовано изложена; ✓ Одабрана грађа има видљиву и логичку језичко - смисаону повезаност; ✓ Подела грађе на уже мисаоне целине (пасусе, одељке) сврсисходна и, с обзиром на компактност тих целина, оправдана; ✓ Свака реченица је нова мисао, без таутологије (сем кад она има стилско оправдање); ✓ Мисли се развијају прогресивно, напредујући према пуном одговору на тему; ✓ Јасно је. 	5-4
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Логичност редоследа излагања није поштована у довољној мери; ✓ Подела на пасусе (одељке) је у неким случајевима неоправдана и механичка; ✓ Не развијају се мисли прогресивно, има понављања или враћања. 	3
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Несређена и нејасна форма приповедања која губи ток или га нема; ✓ Тешко се стиче слика о целовитости текста, описивање је неадекватно; ✓ Мисао нејасна и неразвијена, нема јасних целина 	1-2
ЈЕЗИК и правопис	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Богата и примерена лексика (разноврсност и оригиналност у избору речи у оквирима књижевног стандарда или функције датог језичког изражавања); ✓ Синтаксички јасно обликовање исказа (јасна и прецизна реченица, прилагодљивост облику казивања – субјективан или објективан однос према датој предметности, без сувишног или недовољног у реченичкој структури); ✓ Поштовање правописних правила на високом нивоу (писање великог и малог слова, састављено и растављено писање – посебно речца НЕ и ЛИ, интерпункција, глаголски облици – посебно глаголски прилог садашњи) 	5-4
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Сиромашан лексички фонд, употреба речи непознатог и неадекватног значења; ✓ Честа употреба фраза које немају своје стилско оправдање, устаљеност израза, понављања речи; ✓ Синтаксички коректно, али компликовано обликовање исказа (непотребно дуга и мање јасна реченица, нижа прилагодљивост форми приповедања – субјективан или објективан однос према датој предметности.); ✓ Погрешно писање слова, речи и интерпункције, недоследности у писању негације, гласовних промена. 	3

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Језик недефинисан и сиромашан препун колоквијализама, и неадекватно употребљеног жаргона; ✓ Избор речи без логичког разлога и унутрашње логике текста; ✓ Нејасно и компликовано; ✓ Правописно некоректно, понављање неправилних језичких облика (грешке у писању негације, гласовних промена, облика речи); ✓ Недопустиве грешке у односу на узраст ученика. 	1-2
Уредност задатка	✓ Чист, прегледан и уредан задатак.	5-4
	✓ Задатак има мрље, жврљотине које нарушавају изглед текста, али не утичу на читљивост текста.	3
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Неуредан и нечитак задатак ✓ Ученик меша писма ✓ Ученик меша штампана и писана слова 	1-2
ПОСЕБНОСТИ УЧЕНИКА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Индивидуалност; ✓ Оригиналност у приступу теми и језичко-стилском изразу ✓ Посебна ограничења и потребе. ✓ Стилски лепо уобличен рад 	

Усне провере знања

У току полугодишта најмање једна оцена треба да буде на основу усмене провере постигнућа ученика. Усмено се може оценити и домаћа лектира, али се може организовати и одговарање у вези са наставним садржајима који се раде у школи. Учеников успех на усменим проверама знања вреднује се на следећи начин, а у складу са Правилницима о оцењивању у средњој школи:

- Одличан (5)
ученик на постављено питање одговара самостално, и показује висок ниво познавања градива, одговара на потпитања наставника без помоћи наставника и самостално повезује знања уводећи и појмове и појаве које се тичу других предмета, или на начин који показује висок степен развијености међупредметних компетенција. Успешно решава задатке на свим нивоима постигнућа (почев од препознавања градива до примене научног на новим примерима). Успешно актуализује своја знања и повезује их са стварним примерима из живота.
- Врло добар (4)
ученик самостално одговара на питања, уз минималну помоћ и погрешке, добро познаје појмове који се тичу градива, не лута по теми постављаног питања, самостално одговара

на потпитања која даје наставник, или уз малу помоћ наставника. Успешно решава задатке на свим нивоима постигнућа, уз малу помоћ наставника.

- **Добар (3)**

ученик познаје градиво, уме да препозна појмове који се тичу градива и да их репродукује, уз помоћ наставника уме да одговори на потпитања, али често греша. Не открива узрочно-последичне везе и не може самостално закључивати о њима. Одговара на питања основног нивоа и задатке које је наставник већ давао на часу. Показује занимање и труди се, упркос свему.

- **Довољан (2)**

ученик може набројати, именовати или уз помоћ наставника дефинисати само основне појмове, стално га треба подсећати и усмеравати у одговорима наводити на тачна решења и уз помоћ наставника је у стању да реши задатке основног нивоа. Отежано повезује дате чињенице и често греша у примени знања.

- **Недовољан (1)**

ученик није савладао основне појмове које садржи тема коју одговара, не показује интересовање да уз помоћ наставника пронађе одговоре, одговара са „не знам“ и „дајте ми један“, не жели усмено да одговара кад на њега дође ред или када га наставник позове да одговара

Формативно оцењивање

На основу података прикупљених формативним оцењивањем могу се извести оцене које се уносе у књигу евиденције о образовно-васпитном раду (у даљем тексту: дневник рада), у складу са критеријумима прописаним овим правилником. Под подацима, у смислу овог правилника, подразумевају се подаци о знањима, вештинама, ангажовању, самосталности и одговорности према раду, а у складу са школским програмом. Ученик се оцењује и на основу активности и његових резултата рада, а нарочито: излагања, учешћа у дебати и дискусији, писања есеја, домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада, рада на пројектима. Оцењивање се врши континуирано, односно на часу на коме је то могуће урадити, идеално, на сваком часу.

Домаћи задаци и посебни (индивидуални) задаци:

Наставник води евиденцију о домаћим задацима и индивидуалним задацима које је дао ученику. Бележи их у педагошку свеску у виду минуса или плуса са коментарима.

Уколико ученик није понео домаћи задатак на час (није донео свеску, радну свеску, презентацију, плакат, пано или нешто друго), сматра се да га није урадио. Уколико наставник утврди да је домаћи задатак писао неко други, или је преписан са интернета, сматра се да га ученик није урадио. Уколико ученик покаже на следећем часу уредно написан домаћи задатак, наставник то бележи у своју педагошку свеску, али се не брише минус или друга знака да је задатак неизвршен, уколико ученик заиста није поправио свој однос према домаћим задацима. Уколико ученик добије посебан задатак у договору са наставником бира облик у којем ће га представити.

Ако ученик има задатак да спреми презентацију, мапу ума или други дигитални или аналогни садржај, оценом одличан (5) може се оценити презентација (дигитални алат) урађена по следећим критеријумима:

1. презентација садржи највише десет слајдова
2. слајдови нису оптерећени текстом већ служе само као основ за успешно презентовање садржаја
3. ученик одлично познаје тему о којој говори и излагање уз помоћ презентације (дигиталног алата) је течно и има свој логички след
4. презентација не поседује граматичке и правописне грешке
5. презентација није преузета са интернета (са сајта Википедије или слично), већ указује на изворе одакле је ученик преузео материјале.

Уколико је задатак површно одрађен, преузет са интернета, или само преузет текст без критичког односа према садржају, уколико ученик не познаје тему довољно да би самостално о њој говорио, али је показао интересовање и урадио задатак, његов се одговор позитивно оцењује као урађен, али не добија оцену, већ се позитивн одговор води у педагошкој свесци наставника. За сваки задатак ученик добија и критеријуме који се оцењују у зависности од тога да ли је рад из књижевности, језика, те на који начин се извршава.

Рад у групи:

Оцена за рад у групи иста је за све ученике у групи, осим уколико наставник није донео посебан поступак вредновања груног рада, и пише се у педагошкој свесци. Знање стечено групним радом проверава се индивидуално и важи за целу тему, а не само за посебне радне задатке групе, и може се уписати у дневник рада.

Групни рад	Елементи процене са показатељима		
	НИВО/ОЦЕНА	РАД У ГРУПИ	ПОЗНАВАЊЕ ТЕМАТИКЕ
ВИСОК одговара оценама 4 или 5	Ученик сарађује са свим члановима групе, уважава њихове потребе, пажљиво слуша друге, поштује договоре групе, не касни, своје обавезе извршава на време и тачно.	Ученик поседује знања, показује спремност да прикупља нове информације, активно подстиче размену идеја и знања са члановима групе и уважава њихове идеје, често поставља питања која се односе на тему.	Ученик је у потпуности посвећен решавању задатка групе. Даје предлоге како решавати задатак.
СРЕДЊИ одговара оценама 3 или 4	Ученик сарађује са члановима групе уз мање тешкоће, повремено има проблема у комуникацији али их самостално решава, своје обавезе извршава уз подсећање и опомињање.	Ученик поседује извесна знања и повремено суделује у размени идеја, повремено поставља питања која се односе на тему.	Ученик уз помоћ наставника и/или осталих чланова групе учествује у решавању задатка. Ретко има предлоге како решавати задатак али кад га добије ради по њему. Повремено има активности које не доприносе решавању задатка.
НИЗАК одговара оценама 2 или 3	Ученик повремено има сукобе у којима напада особе а не проблем, своје обавезе извршава ретко и делимично.	Ученик поседује мало знања и показује малу спремност да прикупља нове информације, ретко суделује у размени идеја, ретко поставља питања која се односе на тему.	Ученик минимално доприноси решавању задатака. Нема предлоге како решавати задатке и када добије предлоге слабо их реализује.
НЕЗАДОВОЉАВАЈУЋИ одговара оцени 1	Ученик омета рад групе, доприноси неконструктивним сукобима и не извршава своје обавезе.	Ученик ништа не зна о теми и нема интересовање да сазна. Не учествује у размени идеја. Никад не поставља питања која се односе на тему.	Ученик омета решавање задатка.

Активност на часу:

Ученик који долази припремљен на наставу, одговара тачно на питања, понавља градиво са претходног часа, те има одговоран однос према раду може се позитивно оценити за активност (у виду плуса). Ученик који не поштује правила понашања, није припремљен, нема прибор на часу, те не познаје градиво које се тренутно обрађује, може се оценити

негативно у педагошку свеску (у виду минуса). На крају сваког месеца, сагледава се рад ученика и своди се оцена за тај месец, која се на крају квартала, просечно, уписује у дневник.

Свеска

Оцена одличан (5)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ученик има написане све лекције хронолошким редом; ✓ ученик има подвучене наставне јединице и кључне речи; ✓ ученик има написане лекције прегледно и читко
Оцена врло добар (4)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ученик има написане све лекције хронолошким редом; ✓ ученик нема подвучене наставне јединице и кључне речи; ✓ ученик има написане лекције прегледно и читко
Оцена добар (3)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ученику недостаје $\frac{1}{3}$ лекција; ✓ ученик нема подвучене наставне јединице и кључне речи
Оцена довољан (2)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ученик нема написаних $\frac{1}{2}$ лекција; ✓ ученик нема подвучене наставне јединице и кључне речи; ✓ ученик пише нечитко
Оцена недовољан (1)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ученик нема написаних више од $\frac{1}{2}$ лекција; ✓ ученик пише нечитко

Бројчани критеријум који важи за тестове или за друге врсте бодовних задатака:

0% – 40% = недовољан (1)

41% – 55% = довољан (2)

56% – 70% = добар (3)

71% – 85% = врло добар (4)

86% – 100% = одличан (5)

Закључну оцену из предмета утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника. Закључна оцена је бројчана и утврђује се на основу свих оцена од почетка школске године и сагледавања развоја, напредовања и ангажовања ученика и прикупљених података у педагошкој документацији наставника. Предметни наставник који није утврдио прописан број оцена у току полугодишта обавезан је да ученику који редовно похађа наставу, а нема прописани број оцена, спроведе оцењивање на редовном часу или часу допунске наставе у току трајања полугодишта (у току последње недеље наставе) уз присуство одељењског старешине, члана стручног већа, стручног сарадника (педагога или психолога) или групе ученика. Закључна оцена за успех из предмета може изузетно да буде и највећа појединачна оцена уписана у дневник, добијена било којом техником провере постигнућа. Закључна оцена за успех из предмета не може да буде мања од:

- 1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;
- 2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;
- 3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;
- 4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.

Закључна оцена за успех из предмета је довољан (1), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена мања од 1,50.

Одељењско веће може да промени предлог закључне оцене предметног наставника искључиво уз образложење. Одељењско веће утврђује нову оцену гласањем. Утврђена оцена евидентира се у напомени, а у записнику одељењског већа шире се образлаже.

Критеријуми за оцењивање по одељењима:

Први разред:

Језик:

Гласовне промене	<p>Довољан успех: познавање дефиниције гласовних промена и основних подела гласова;</p> <p>Добар успех: несамостално извођење гласовних промена;</p> <p>Врло добар успех: релативно самостално извођење гласовних промена;</p> <p>Одличан успех: познавање специфичнијих облика гласовних промена и њихово самостално извођење;</p>
------------------	---

Правопис	<p>Довољан успех: познавање и употреба најосновнијих правописних правила везаних за велико слово и поделу речи на крају реда;</p> <p>Добар успех: познавање и употреба основних правописних правила везаних за велико слово и поделу речи на крају реда;</p> <p>Врло добар успех: познавање и употреба сложенијих правописних правила везаних за велико слово и поделу речи на крају реда;</p> <p>Одличан успех: познавање и употреба готово свих правописних правила везаних за велико слово и поделу речи на крају реда;</p>
----------	--

Књижевност:

Народна књижевност	<p>Довољан успех: препознавање дела народне књижевности, познавање најосновнијих њихових одлика, разликовање родова и врста;</p> <p>Добар успех: познавање основних одлика дела народне књижевности, њихових облика и дефиниција, њихових стилских карактеристика, познавање поделе народне књижевности;</p> <p>Врло добар успех: делимично самостална анализа дела народне књижевности, познавање основних функционалних појмова;</p> <p>Одличан успех: самостална анализа дела народне књижевности и њихово међусобно повезивање по тематици, структури и мотивима;</p>
Писана књижевност	<p>Довољан успех: препознавање дела уметничке књижевности и њихових писаца, познавање најосновнијих њихових одлика, разликовање родова и врста;</p> <p>Добар успех: познавање основних одлика дела уметничке књижевности, њихових облика и дефиниција, њихових стилских карактеристика, познавање поделе уметничке књижевности;</p> <p>Врло добар успех: делимично самостална анализа дела уметничке књижевности, познавање основних функционалних појмова;</p>

	Одличан успех: самостална анализа дела уметничке књижевности и њихово међусобно повезивање по тематици, структури и мотивима;
--	---

Други разред:

Језик

Књижевни језик	<p>Довољан успех: познавање основна два ћирилична писма и набрајање језика историјским редом;</p> <p>Добар успех: познавање основних одлика два писма и саставних елемената српских језика, као и делимично познавање историјских околности;</p> <p>Врло добар успех: разумевање и делимично објашњавање начина развијања језика;</p> <p>Одличан успех: објашњавање процеса развоја језика.</p>
Морфологија у ужем смислу	<p>Довољан успех: дефинисање основних врста променљивих речи и њихових служби; дефинисање основних врста непроменљивих речи и њихових служби; препознавање и дефинисање употребе основних глаголских облика</p> <p>Добар успех: препознавање основних врста речи и делимично успешно одређивање њихове службе у реченици; препознавање основних врста речи и делимично успешно одређивање њихове службе у реченици; познавање начина грађења неких глаголских облика</p> <p>Врло добар успех: познавање специфичнијих карактеристика променљивих речи и њихових служби; познавање специфичнијих карактеристика непроменљивих речи и њихових служби; познавање начина грађења већине глаголских облика и њихове специфичније употребе</p> <p>Одличан успех: самостално одређивање свих облика променљивих речи и њихових служби у реченици; самостално одређивање свих облика непроменљивих речи и њихових служби у реченици; самостално одређивање глаголских облика, њиховог грађења и службе у реченици</p>

<p>Правопис</p>	<p>Довољан успех: познавање и употреба најосновнијих правописних правила везаних за састављено и растављено писање речи, правописне знаке, скраћенице.</p> <p>Добар успех: познавање и употреба основних правописних правила везаних за састављено и растављено писање речи, правописне знаке, скраћенице</p> <p>Врло добар успех: познавање и употреба сложенијих правописних правила везаних за састављено и растављено писање речи, правописне знаке. Скраћенице</p> <p>Одличан успех: познавање и употреба готово свих правописних правила везаних за састављено и растављено писање речи, правописне знаке.</p>
-----------------	--

Књижевност

<p>Писана књижевност</p>	<p>Довољан успех: препознавање дела уметничке књижевности и њихових писаца, познавање најосновнијих њихових одлика, разликовање родова и врста;</p> <p>Добар успех: познавање основних одлика дела уметничке књижевности, њихових облика и дефиниција, њихових стилских карактеристика, познавање поделе уметничке књижевности;</p> <p>Врло добар успех: делимично самостална анализа дела уметничке књижевности, познавање основних функционалних појмова;</p> <p>Одличан успех: самостална анализа дела уметничке књижевности и њихово међусобно повезивање по тематици, структури и мотивима</p>
--------------------------	---

Трећи разред:

Језик

<p>Синтакса</p>	<p>Довољан успех – познавање основних карактеристика синтаксичких јединица; реченица у ширем смислу (комуникативне реченице) и реченица у ужем смислу (предикатске реченице); речи (лексеми и морфосинтаксичке речи);</p>
-----------------	---

	<p>синтагми (именичке, придевске, прилошке и глаголске).</p> <p>Добар успех: делимично познавање синтаксичких јединица; реченица у ширем смислу (комуникативне реченице) и реченица у ужем смислу (предикатске реченице); речи (лексеме и морфосинтаксичке речи); синтагми (именичке, придевске, прилошке и глаголске).</p> <p>Врло добар успех: готово самостално одређивање синтаксичких јединица; реченица у ширем смислу (комуникативне реченице) и реченица у ужем смислу (предикатске реченице); речи (лексеме и морфосинтаксичке речи); синтагми (именичке, придевске, прилошке и глаголске).</p> <p>Одличан успех: самостално одређивање синтаксичких јединица; реченица у ширем смислу (комуникативне реченице) и реченица у ужем смислу (предикатске реченице); речи (лексеме и морфосинтаксичке речи); синтагми (именичке, придевске, прилошке и глаголске)</p>
Лексикологија	<p>Довољан успех: препознавање основних лексичких појмова и њихово дефинисање;</p> <p>Добар успех: препознавање већег броја лексичких појмова и њихово дефинисање;</p> <p>Врло добар успех: препознавање лексичких појмова у савременом тексту;</p> <p>Одличан успех: разумевање њихове стилске вредности и разлога њихове употребе у савременом језику</p>
Правопис	<p>Довољан успех: познавање и употреба најосновнијих правописних правила везаних за транскрипцију речи из страних језика (основни принципи и примери);</p> <p>Добар успех: познавање и употреба основних правописних правила везаних за транскрипцију речи из страних језика (основни принципи и примери);</p> <p>Врло добар успех: познавање и употреба сложенијих правописних правила везаних за</p>

	<p>транскрипцију речи из страних језика (основни принципи и примери);</p> <p>Одличан успех: познавање и употреба готово свих правописних правила везаних за транскрипцију речи из страних језика (основни принципи и примери)</p>
--	---

Књижевност

Писана књижевност	<p>Довољан успех: препознавање дела уметничке књижевности и њихових писаца, познавање најосновнијих њихових одлика, разликовање родова и врста;</p> <p>Добар успех: познавање основних одлика дела уметничке књижевности, њихових облика и дефиниција, њихових стилских карактеристика, познавање поделе уметничке књижевности;</p> <p>Врло добар успех: делимично самостална анализа дела уметничке књижевности, познавање основних функционалних појмова;</p> <p>Одличан успех: самостална анализа дела уметничке књижевности и њихово међусобно повезивање по тематици, структури и мотивима;</p>
-------------------	--

Четврти разред

Језик

Синтакса	<p>Довољан успех: препознавање основних облика падежа и основних употреба у реченици; познавање основних карактеристика независних и зависних реченица; препознавање основних облика зависних и независних реченица, делимично теоријско знање и делимична практична примена.</p> <p>Добар успех: познавање већег броја служби и значења падежних облика; делимично познавање структуре независних и зависних реченица и њихових везника; уочавање основних облика зависних и независних реченица, одређивање њихове службе, веће теоријско знање и већа могућност практичне примене</p>
----------	--

	<p>Врло добар успех: познавање сложенијих служби и значења падежних облика; готово самостално одређивање врста независних и зависних реченица и њихово настајање проширивањем прилошких одредби, објеката и субјеката; делимично самостално одређивање више врста зависних и независних реченица и њихових међусобних односа, делимично самостално одређивање њихове службе</p> <p>Одличан успех: корелација служби и значења различитих падежних облика; самостално одређивање врста независних и зависних реченица и њихово настајање проширивањем прилошких одредби, објеката и субјеката; самостално одређивање врста зависних и независних реченица и њихових међусобних односа, познавање теорије и самостална практична примена</p>
Правопис	<p>Довољан успех: познавање и употреба најосновнијих правописних правила везаних за велико слово и поделу речи на крају реда</p> <p>Добар успех: познавање и употреба основних правописних правила везаних за велико слово и поделу речи на крају реда</p> <p>Врло добар успех: познавање и употреба сложенијих правописних правила везаних за велико слово и поделу речи на крају реда</p> <p>Одличан успех: познавање и употреба готово свих правописних правила везаних за велико слово и поделу речи на крају реда;</p>

Књижевност

Писана књижевност	<p>Довољан успех: препознавање дела уметничке књижевности и њихових писаца, познавање најосновнијих њихових одлика, разликовање родова и врста;</p> <p>Добар успех: познавање основних одлика дела уметничке књижевности, њихових облика и дефиниција, њихових стилских карактеристика, познавање поделе уметничке књижевности;</p>
-------------------	---

	<p>Врло добар успех: делимично самостална анализа дела уметничке књижевности, познавање основних функционалних појмова;</p> <p>Одличан успех: самостална анализа дела уметничке књижевности и њихово међусобно повезивање по тематици, структури и мотивима</p>
--	---

Наставнице: Дуња Пешут и Марија Гагић

Српски као нематерњи

Принципи оцењивања, у смислу овог правилника, јесу:

- 1) објективност у оцењивању према утврђеним критеријумима;
- 2) поузданост: означава усаглашеност оцене са утврђеним, јавним и прецизним критеријумима оцењивања;
- 3) Оцењује се теоретско знање ученика, примена знања, разговор, усмено изражавање, писмено изражавање, познавање граматичких и правописних правила у складу са планом и програмом, учешће и рад на часу, израда домаћих задатака, поседовање свеске и наставног материјала.
- 4) Оцењује се усменим и писаним испитивањем, писменим задацима, тестовима, домаћим задацима. Документација која прати процес оцењивања је дневник, домаћи задаци, тестови, педагошка свеска наставника. Оцењивање је континуиран процес.
- 5) Писмено и усмено испитивање је најављено према распореду писаних и усмених провера. Оцена из писмене провере постигнућа уписује се у дневник у року од осам радних дана од дана провере.
- 6) Ако након писмене провере постигнућа више од половине ученика једног одељења добије недовољну оцену, писмена провера се поништава за ученика који је добио недовољну оцену. Оцена са писмене провере може бити поништена и ученику који није задовољан оценом. Писмена провера понавља се једанпут и може да буде организована на посебном часу. Након поништене писмене провере, а пре организовања поновљене, наставник је дужан да одржи допунску наставу, односно допунски рад.
- 7) Ученик и родитељ има право на образложење оцене, као и право увида у рад ученика (писмене радове, контролне задатке, тестове знања, презентације и др.) на основу кога је оцена дата.

Писмене провере знања:

Ученику је током писане провере знања забрањена употреба недопуштених средстава (мобиљни телефони, бубице, свеске, пушкице, књиге) и преписивање. Уколико наставник примети на часу употребу оваквих средстава против ученика се покреће васпитно-дисциплински поступак који означава тежу повреду радних обавеза ученика. Уколико наставник утврди да је ученик преписао (плагирао) туђи рад у било којој мери, сматра се да ученик није одговорио на задатак и добија оцену недовољан (1). Наставник је дужан да укаже на изворе одакле је рад преписан (слика екрана, линк, са датумом када је погледан од стране наставника), и да на тај начин документује преписано. Задатак се може сматрати преписаним иако наставник није утврдио да се преписивање десило употребом недозвољених средстава, већ је научен напамет или на други начин. Уколико наставник нађе два (или више) иста задатка код различитих ученика, како садржински или по сличним грешкама, сматра се да ученици нису написали задатак без обзира ко је од кога преписао и задатак се за те ученике понавља. Све писане провере знања треба писати писаним словима читко и уредно.

Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах по добијању, са образложењем. Образложење оцене садржи препоруку које активности ученик треба да предузме у даљем раду. Наставник на часу индивидуалног исправка писменог задатка може да да усмену препоруку за напредовање ученика, уз обавезу да то убележи у педагошку свеску.

Писмени задаци:

ОБЛАСТ ОЦЕЊИВАЊА		ОЦЕНА
САДРЖАЈ (ТЕМА)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ученик је добро одабрао примере којима може да аргументује став о задатој теми; ✓ Грађа је богата и адекватна ✓ Ученик, ако је то тема, препричава детаљно, тачно, прецизно одређено дело или одломак 	5-4
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Основна теза (став, поглед на тему) није представљена у довољној мери јасно; ✓ Недовољно јасно и прегледно саопштена; ✓ Недовољно грађе (непоткрепљено, уопштено); ✓ Непотпуно препричано дело или одломак 	3
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Основна идеја није саопштена; ✓ Ученик није одговорио на тему ✓ Грађа или њени делови нису у вези са темом, односно недовољно исказана (кохерентна) повезаност текста; 	1-2
ОРГАНИЗАЦИЈА И СТРУКТУРА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Грађа је организовано изложена; ✓ Одабрана грађа има видљиву и логичку језичко-смисаону повезаност; ✓ Мисли се развијају прогресивно, напредујући према пуном одговору на тему; ✓ Јасно је. 	5-4

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Логичност редоследа излагања није поштована у довољној мери; ✓ Не развијају се мисли прогресивно, има понављања или враћања. 	3
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Несређена и нејасна форма приповедања која губи ток или га нема; ✓ Тешко се стиче слика о целовитости текста, описивање је неадекватно; ✓ Мисао нејасна и неразвијена, нема јасних целина 	1-2
ЈЕЗИК и правопис	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Богата и примерена лексика (усвајене су нове речи предвиђене том наставно јединицом и тачно примењене у тексту); ✓ Реченица је обликована према стандарду српског језика (поштује се редослед речи у реченици); ✓ Поштовање правописних правила (велико и мало слово, спојено и одвојено писање речи, интерпункцијски знаци); ✓ Користи оба писма 	5-4
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Не користи сву новонаучену лексику већ тражи описна решења; ✓ Пише реченицу према правилима синтаксе свог матерњег језика; ✓ Делимично поштовање правописних правила (јасно је да их познаје, али их не примењује доследно) ✓ Користи једно писмо. 	3

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Нису усвојене нове речи; ✓ Нејасно и компликовано; ✓ Правописно некоректно, понављање неправилних језичких облика (грешке у писању негације, великог слова, интерпункцијских знакова) ✓ Штуро и не прати ниво учења језика. 	1-2
Уредност задатка	✓ Чист, прегледан и уредан задатак.	5-4
	✓ Задатак има мрље, жврљотине које нарушавају изглед текста, али не утичу на читљивост текста.	3
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Неуредан и нечитак задатак ✓ Ученик меша писма ✓ Ученик меша штампана и писана слова 	1-2
ПОСЕБНОСТ И УЧЕНИКА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Индивидуалност; ✓ Оригиналност у приступу теми и језичко-стилском изразу ✓ Посебна ограничења и потребе. ✓ Стилски лепо уобличен рад 	

Усмене провере знања

У току полугодишта најмање једна оцена треба да буде на основу усмене

провере постигнућа ученика. Учеников успех на усменим проверама знања вреднује се на следећи начин, а у складу са Правилницима о оцењивању у средњој школи:

- Одличан (5)

ученик на постављено питање одговара самостално, и показује висок ниво познавања градива, одговара на потпитања наставника без помоћи наставника, течно говори језик. Успешно решава задатке на свим нивоима постигнућа (почев од препознавања градива до примене наученог на новим примерима). Успешно актуализује своја знања и повезује их са стварним примерима из живота.

- Врло добар (4)

ученик самостално одговара на питања, уз минималну помоћ и погрешке, добро познаје појмове који се тичу градива, не лута по теми постављаног питања, самостално одговара

на потпитања која даје наставник, или уз малу помоћ наставника. Успешно решава задатке на свим нивоима постигнућа, уз малу помоћ наставника. Говори језик уз мања застајкивања и граматичке недоумице.

- Дobar (3)

ученик познаје градиво, уме да препозна појмове који се тичу градива и да их репродукује, уз помоћ наставника уме да одговори на потпитања, али често греша. Одговара на питања основног нивоа и задатке које је наставник већ давао на часу. Показује занимање и труди се, упркос свему. Има проблем у репродукцији градива, те тражи помоћ у речима на свом матерњем језику које онда уз помоћ наставника преводи.

- Довољан (2)

ученик може набројати, именовати или уз помоћ наставника дефинисати само основне појмове, стално га треба подсећати и усмеравати у одговорима наводити на тачна решења и уз помоћ наставника је у стању да реши задатке основног нивоа. Отежано повезује дате чињенице и често греша у примени знања. У мањој мери познаје нову лексику.

- Недовољан (1)

ученик није савладао основне појмове које садржи тема коју одговара, не показује интересовање да уз помоћ наставника пронађе одговоре, одговара са „не знам“ и „дајте ми један“, не жели усмено да одговара кад на њега дође ред или када га наставник позове да одговара; не проналази речи којима би могао да одговори на питање.

Формативно оцењивање

На основу података прикупљених формативним оцењивањем могу се извести оцене које се уносе у књигу евиденције о образовно-васпитном раду (у даљем тексту: дневник рада), у складу са критеријумима прописаним овим правилником. Под подацима, у смислу овог правилника, подразумевају се подаци о знањима, вештинама, ангажовању, самосталности и одговорности према раду, а у складу са школским програмом. Ученик се оцењује и на основу активности и његових резултата рада, а нарочито: домаћих задатака, писања краћих текстова, учешћа у различитим облицима групног рада, ангажованости на часу. Оцењивање се врши континуирано, односно на часу на коме је то могуће урадити, идеално, на сваком часу.

Домаћи задаци и посебни (индивидуални) задаци:

Наставник води евиденцију о домаћим задацима и индивидуалним задацима које је дао ученику. Бележи их у педагошку свеску у виду минуса или плуса са коментарима.

Уколико ученик није понео домаћи задатак на час (није донео свеску, радну свеску, презентацију, плакат, пано или нешто друго), сматра се да га није урадио. Уколико наставник утврди да је домаћи задатак писао неко други, или је преписан са интернета, сматра се да га ученик није урадио. Уколико ученик покаже на следећем часу уредно написан домаћи задатак, наставник то бележи у своју педагошку свеску, али се не брише минус или друга знака да је задатак неизвршен, уколико ученик заиста није поправио свој однос према домаћим задацима. Уколико ученик добије посебан задатак у договору са наставником бира облик у којем ће га представити.

Уколико је задатак површно одрађен, преузет са интернета, или само преузет текст без разумевања, уколико ученик не познаје тему довољно да би самостално о њој говорио, али је показао интересовање и урадио задатак, његов се одговор позитивно оцењује као урађен, али не добија оцену, већ се позитивн одговор води у педагошкој свесци наставника. За сваки задатак ученик добија и критеријуме који се оцењују у зависности од тога да ли је рад презентација, краћи састав, учење садржаја напамет и слично.

Рад у групи:

Оцена за рад у групи иста је за све ученике у групи, осим уколико наставник није донео посебан поступак вредновања груног рада, и пише се у педагошкој свесци. Знање стечено групним радом проверава се индивидуално и важи за целу тему, а не само за посебне радне задатке групе, и може се уписати у дневник рада.

Групни рад	Елементи процене са показатељима		
НИВО/ОЦЕНА	РАД У ГРУПИ	ПОЗНАВАЊЕ ТЕМАТИКЕ	РЕШАВАЊЕ ЗАДАТКА
ВИСОК одговара оценама 4 или 5	Ученик сарађује са свим члановима групе, уважава њихове потребе, пажљиво слуша друге, поштује договоре групе, не касни, своје обавезе извршава на време и тачно.	Ученик поседује знања, показује спремност да прикупља нове информације, активно подстиче размену идеја и знања са члановима групе и уважава њихове идеје, често поставља питања која се односе на тему.	Ученик је у потпуности посвећен решавању задатка групе. Даје предлоге како решавати задатак.
СРЕДЊИ одговара оценама 3 или 4	Ученик сарађује са члановима групе уз мање тешкоће, повремено има проблема у комуникацији али их самостално решава, своје обавезе извршава уз подсећање и опомињање.	Ученик поседује извесна знања и повремено суделује у размени идеја, повремено поставља питања која се односе на тему.	Ученик уз помоћ наставника и/или осталих чланова групе учествује у решавању задатка. Ретко има предлоге како решавати задатак али кад га добије ради по њему. Повремено има активности које не доприносе

			решавању задатка.
НИЗАК одговара оценама 2 или 3	Ученик повремено има сукобе у којима напада особе а не проблем, своје обавезе извршава ретко и делимично.	Ученик поседује мало знања и показује малу спремност да прикупља нове информације, ретко суделује у размени идеја, ретко поставља питања која се односе на тему.	Ученик минимално доприноси решавању задатака. Нема предлоге како решавати задатке и када добије предлоге слабо их реализује.
НЕЗАДОВОЉАВАЈУЋИ одговара оцени 1	Ученик омета рад групе, доприноси неконструктивним сукобима и не извршава своје обавезе.	Ученик ништа не зна о теми и нема интересовање да сазна. Не учествује у размени идеја. Никад не поставља питања која се односе на тему.	Ученик омета решавање задатка.

Активност на часу:

Ученик који долази припремљен на наставу, одговара тачно на питања, понавља градиво са претходног часа, те има одговоран однос према раду може се позитивно оценити за активност (у виду плуса). Ученик који не поштује правила понашања, није припремљен, нема прибор на часу, те не познаје градиво које се тренутно обрађује, може се оценити негативно у педагошку свеску (у виду минуса). На крају сваког месеца, сагледава се рад ученика и своди се оцена за тај месец, која се на крају квартала, просечно, уписује у дневник.

Свеска

Оцена одличан (5)	<ul style="list-style-type: none">✓ ученик има написане све лекције хронолошким редом;✓ ученик има подвучене наставне јединице и кључне речи;✓ ученик има написане лекције прегледно и читко
Оцена врло добар (4)	<ul style="list-style-type: none">✓ ученик има написане све лекције хронолошким редом;✓ ученик нема подвучене наставне јединице и кључне речи;✓ ученик има написане лекције прегледно и читко
Оцена добар (3)	<ul style="list-style-type: none">✓ ученику недостаје $\frac{1}{3}$ лекција;✓ ученик нема подвучене наставне јединице и кључне речи
Оцена довољан (2)	<ul style="list-style-type: none">✓ ученик нема написаних $\frac{1}{2}$ лекција;✓ ученик нема подвучене наставне јединице и кључне речи;✓ ученик пише нечитко
Оцена недовољан (1)	<ul style="list-style-type: none">✓ ученик нема написаних више од $\frac{1}{2}$ лекција;✓ ученик пише нечитко

Бројчани критеријум који важи за тестове или за друге врсте бодовних задатака:

0% – 40% = недовољан (1)

41% – 55% = довољан (2)

56% – 70% = добар (3)

71% – 85% = врло добар (4)

86% – 100% = одличан (5)

Закључну оцену из предмета утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника. Закључна оцена је бројчана и утврђује се на основу свих оцена од почетка школске године и сагледавања развоја, напредовања и ангажовања ученика и прикупљених података у педагошкој документацији наставника. Предметни наставник који није утврдио прописан број оцена у току полугодишта обавезан је да ученику који редовно похађа наставу, а нема прописани број оцена, спроведе оцењивање на редовном часу или часу допунске наставе у току трајања полугодишта (у току последње недеље

наставе) уз присуство одељењског старешине, члана стручног већа, стручног сарадника (педагога или психолога) или групе ученика. Закључна оцена за успех из предмета може изузетно да буде и највећа појединачна оцена уписана у дневник, добијена било којом техником провере постигнућа. Закључна оцена за успех из предмета не може да буде мања од:

- 1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;
- 2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;
- 3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;
- 4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.

Закључна оцена за успех из предмета је недовољан (1), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена мања од 1,50.

Наставнице: Дуња Пешут и Марија Гагић

Мађарски језик и књижевност

I. Mit osztályozunk?

- 1) a célok megvalósítását, valamint az előírt, illetve alkalmazott értékelési szabványokat, a megvalósított kimeneteleket és a kompetenciák fejlettségi szintjét a tantárgyi program elsajátítása folyamán;
- 2) a tanulók tevékenységét az oktatásban;
- 3) az előző időszakhoz viszonyított előmenetelt;
- 4) a tanuló további fejlődéséhez való utasítását.

A célok megvalósítását, valamint az előírt, illetve alkalmazott értékelési szabványokat, a megvalósított kimeneteleket és a kompetenciák fejlettségi szintjét a tantárgyi program elsajátítása folyamán a szerkezeti fogalmak és terminológia elsajátítása; a tudományos eljárások és folyamatok megértése, alkalmazása, értékelése; a problémamegoldás; az adatokkal és információkkal való tevékenység; a döntések értelmezése, levezetése és meghozatala; a kommunikáció és kifejezési készség különböző formái alapján mérik fel.

A tanulók tevékenysége felöleli: a tanítási folyamatban való aktív részvételt, a megtervezett feladatokhoz való fellelőségteljes viszonyulást, másokkal való együttműködést, kimutatott érdeklődést, valamint a tanulási és fejlődési készséget.

Az előző időszakhoz viszonyított előmenetelt osztályzatban fejezik ki, és így sor kerül az elért értékelési mércék közötti különbségek méltányolására.

A tanuló további előmeneteléhez való utasítás világosan jelzi miben kell javulnia az elkövetkező időszakban, és az osztályzathoz párosuló válaszinformáció szerves része.

Számbeli osztályzatok: kitűnő (5), jeles (4), jó (3), elégséges (2) és elégtelen (1).

II. Az osztályozás általános feltételei

A tanulók előmenetelének és fejlődésének figyelemmel kísérése a tanév folyamán **formatív** és **összegző** osztályzással történik.

A **formatív** osztályzás a lényeges adatok állandó és tervszerű beszerzése a tanulók előmeneteléről, az előírt kimenetelek és célok elsajátításáról és a kompetenciák fejlettségi szintjének megvalósításáról. A tanítási-tanulási folyamat szerves része, és válaszinformációt tartalmaz a tanár számára a tanulási folyamat további tervezéséhez, javaslatot tartalmaz a tanulók további előmeneteléhez, és a tanár pedagógiai dokumentációjában szerepel. A pedagógiai dokumentáció a tanár elektronikus és/vagy írott dokumentációja, amely tartalmazza: a tanuló személyes adatait, az értékelési felmérések eredményeit, a tanuló tevékenységét és előmenetelét tartalmazó adatokat, útmutatásokat, a tudásra, készségre, tevékenységre, önállóságra és a munka iránti fellelőségteljes viszonyra vonatkozó adatokat.

Az **összegző** osztályzat a tanuló sikerességének értékelése a progamegység, modul végén, illetve az első és második félév végén. Az összegző osztályzatok szabály szerint számbeliek, a munkanaplóba jegyzik őket.

Az írásbeli felmérőkről a tanár köteles a tanulókat legkésőbb az ellenőrzés előtt öt nappal tájékoztatni. Ha az írásbeli ellenőrzést követően egy osztályban a tanulók több mint fele elégtelen osztályzatot kap, az elégtelen osztályzatok megsemmisülnek. Az osztályzattal elégedetlen tanulók osztályzata is törölhető. A megismételt írásbeli ellenőrzés előtt a pedagógus pótórát köteles tartani.

A tanulónak és a szülőknek joga van az osztályzat magyarázatához, valamint megtekintheti a tanuló munkáját (írásbeli dolgozatok, ellenőrzők, prezentációk stb.), amelyek alapján adták az osztályzatot.

Az írásbeli dolgozatok, feladatok a tanuló írásbeli kifejezőképességének próbáját jelentik, és a tanuló önálló munkáját foglalják magukban. Ha a tanár megállapítja, hogy a tanuló bármilyen mértékben lemásolta (plagizált) valaki más munkáját, akkor úgy kell tekinteni, hogy a tanuló nem teljesítette a feladatot, és elégtelen (1) osztályzatot kap.

Az osztályzat nyilvános, a tanár indoklást fűz hozzá, ezzel egyidőben javaslatokat ad a további munkához.

Kitűnő (5) osztályzatot kap az a tanuló, aki:

- 1) alkalmazza ismereteit, beleértve a módszertani ismereteket, összetett és ismeretlen helyzetekben; önálló és kreatív módon magyarázza és bírálón szemléli az összetett tartalmi egységeket és információkat; felméri az elméletek, ötletek és álláspontok értékét;
- 2) kiválogatja, összeköti és értékeli az adatok különböző típusait és forrásait;
- 3) feltételezéseket fogalmaz meg, leellenőrzi és megindokolja a megoldásokat, álláspontokat és döntéseket;
- 4) megoldja a több megoldásos problémákat, értékeli és megindokolja a megoldásokat és alkalmazott eljárásokat;
- 5) változatosan fejezi ki magát (szóban, írásban, vizuálisan, gyakorlati, képzőművészeti és más módon), beleértve az információs technológiák használatát, a kommunikációt és az előadás módját különböző kontextusokhoz alakítja;
- 6) összetett mozdulatok szerkezetét, gyorsaságot és magas szintű koordinációt követelő motorikus képességekkel rendelkezik; motorikus képességei lehetővé teszik, hogy a mozdulatok szerkezetének kombinálásával, újraszervezésével, különleges igényekhez és helyzetekhez alkalmazkodva hatékonyan cselekedjen;
- 7) önállóan végez összetett munkafeladatokat a szabványosított folyamatok, biztonsági követelmények és környezet megóvásának tiszteletben tartásával, kezdeményezést mutat ki, a kivitelezést, a munka módját és az eszközöket az új helyzetekhez alkalmazza.
- 8) hozzájárul a csoportmunkához ötletek kialakításával, kezdeményezi és megszervezi a szerepek és feladatok felosztását, a csoport többi tagjának véleményét méltányolja és segít feladataik megvalósításában, főként a csoportmunka folyamán történő „fennakadás” esetén, összpontosít a csoportmunka közös céljára és felelősséget vállal a produktum létrehozásában a megadott időkereteken belül;

9) meghatározza az elsőbbségeket és kockázatokat, és ez alapján megtervezi és megszervezi a rövidtávú és hosszútávú tevékenységeket, valamint meghatározza a szükséges időt és forrásokat;

10) folyamatosan érdeklődést mutat ki és felelősségteljesen irányul a tanulási folyamathoz, tekintetbe veszi az előmenetelre vonatkozó javaslatokat és megvalósítja ezeket.

Jeles (4) osztályzatot kap az a tanuló, aki:

1) logikailag megszervezi és önállóan értelmezi az összetett tartalmi egységeket és információkat;

2) különböző ágazatokból származó tartalmakat és vázlatokat összekapcsol az életből való helyzetekkel;

3) különböző adattípust hasonlít össze és több mérce alapján egyszerre rendszerez;

4) álláspontot foglal saját értelmezés és indoklás alapján;

5) problémát elemez, megfelelő folyamatot és eljárást választ az új problémahelyzetek megoldásában;

6) változatosan fejezi ki magát (szóban, írásban, vizuálisan, gyakorlati, képzőművészeti és más módon), beleértve az információs technológiák használatát, a kommunikációt az adott kontextushoz igazítja;

7) összetett mozdulatok szerkezetét, gyorsaságot és magas szintű koordinációt követelő motorikus képességekkel rendelkezik;

8) önállóan végez összetett munkafeladatokat szabványosított folyamatok alapján, felszerelést és szerszámokat választ a feladattal és biztonsági követelményekkel, valamint az egészség és környezet megóvásával összhangban.

9) megtervezi a munka ütemét, megszervezi a csoportban történő tevékenységeket, megvalósítja saját feladatait számon tartva a csoportmunka tervezett közös produktumait;

10) megtervezi és megszervezi a rövidtávú és hosszútávú tevékenységeket, megállapítja az elsőbbségeket és meghatározza a szükséges időt és forrásokat;

11) folyamatosan érdeklődést mutat ki a tanulási folyamat iránt, tekintetbe veszi az előrehaladásra vonatkozó javaslatokat és általában megvalósítja ezeket.

Jó (3) osztályzatot kap az a tanuló, aki:

1) megérti és önállóan magyarázza az alapfogalmakat és a közöttük lévő kapcsolatokat;

2) különböző adattípusokat rendszerez alapkategóriákba a megadott mérce alapján;

3) meg tudja fogalmazni álláspontját, értékeli és döntést hoz, meg tudja magyarázni, hogyan jutott a következtetésekig;

4) megfelelő folyamatot és eljárást választ és alkalmaz a problémahelyzetek megoldásában ismert kontextusban;

5) a követelményekkel megfelelően és világosan mondja el a konkrét tartalmakat (szóban, írásban, vizuálisan, gyakorlati, képzőművészeti és más módon), beleértve az információs technológiák használatát is;

6) alapfokú motorikus képességeket teljesít modellt utánozva (demonstrálja őket);

7) önállóan végez rutinos munkafeladatokat szabványosított folyamatok alapján, felszerelést és szerszámokat használ a biztonsági követelményekkel, valamint az egészség és környezet megóvásával összhangban;

8) a feladatokat a célokkal, kívánatos produktumokkal és a csoporton belüli tervezett munka ütemével összhangban végzi el; megbecsüli a csoport tagjait és az ötletek sokszínűségét;

9) megtervezi és megszervezi a rövidtávú tevékenységeket, meghatározza a szükséges időt és forrásokat;

10) érdeklődést mutat ki a tanulási folyamat iránt, tekintetbe veszi az előmenetelre vonatkozó javaslatokat és részben megvalósítja ezeket.

Elégséges (2) osztályzatot kap az a tanuló, aki:

1) ismeri és megérti az alapfogalmakat és információkat, és a megadott mérce alapján összeköti őket;

2) elsajátította a megfelelő terminológiát;

3) egyenesen következtet konkrét példával való összehasonlítás és hasonlóság alapján;

4) képes álláspontot választani és kifejezni;

5) megfelelő folyamatot és eljárást alkalmaz az egyszerű problémahelyzetek megoldásában ismert kontextusban;

6) a meghatározott tartalmakon belül világosan szemléltet részleteket, megfelelő módon, az alapkövetelményeket betartva (szóban, írásban, vizuálisan, gyakorlati, képzőművészeti és más módon), beleértve az információs technológiák használatát is;

7) alapfokú motorikus feladatokat teljesít segítséggel;

8) utasítások segítségével elvégzi a rutinos munkafeladatokat szabványosított folyamatok alapján, felszerelést és szerszámokat használ a biztonsági követelményekkel, valamint az egészség és környezet megóvásával összhangban.

9) kizárólagos megkérésre elvégzi a feladatokat a csoport többi tagjának segítségével; megbecsüli a csoport tagjait és az ötletek sokszínűségét;

10) megtervezi és megszervezi a rövidtávú tevékenységeket, a megadott feltételek és források alapján;

11) időnként érdeklődik a tanulási folyamat iránt, állandó követéssel megvalósítja az előmenetelre vonatkozó javaslatokat.

Elégtelen (1) osztályzatot kap az a tanuló, aki nem teljesíti az elégséges (2) osztályzatra vonatkozó mércéket, és nem mutat érdeklődést a tanulási folyamat, vagy az előmenetel iránt.

III. Hogyan osztályozunk magyar nyelv és irodalomból?

Az értékelést a jelenlegi középiskolai értékelési szabályzat szerint végezzük, amely előírja, hogy a tanulókat összegző és formatív módon értékeljük.

Összegző: írásbeli dolgozat (évente 4 alkalommal), ütemezett ellenőrző/tudásfelmérő (évente 4-6 alkalommal), pedagógiai füzetből összefoglaló érdemjegy (évente 2 alkalommal).

Formatív: iniciális teszt, írásbeli feladatok, házi feladat, 15 percnél rövidebb írásbeli felmérések, órai aktivitás, szóbeli felelés, a tanulói elkötelezettség napi nyilvántartása a tanári füzetben.

A diákok elméleti tudását, az ismeretek önálló és helyes gyakorlati alkalmazását, a szövegelemzést, nyelvtani szabályok ismeretét és alkalmazását, a nyelvhelyességet, a saját gondolatok és érzések kifejezését és az órai aktivitást értékeljük.

IV. Az osztályozás kritériumai magyar nyelv és irodalomból

1. Írásbeli dolgozatok osztályozása (összegző)

Mit osztályozunk az írásbeli dolgozatok esetében (fogalmazás, esszé, vers stb.)?

Íráskép/külsőalak: olvashatóság, keveri-e a tanuló az írott és nyomtatott betűket, rendezettség, átláthatóság, átfirkálja-e a tanuló a mondatokat. (20 pont)

Szerkezet: képes-e a tanuló új gondolati egységeket (bekezdéseket) alkotni (legalább három), az új gondolati egységek harmonikusan kapcsolódnak-e egymáshoz. (20 pont)

Tartalom: a leírtak mennyiben felelnek meg a témának, mennyire gazdag/szegény a tartalom, koherens-e a kompozíció (bevezetés, fő rész, befejezés kapcsolódása), vannak-e hibák a műben (irodalmi műfaj vagy műnem, hősök neve, mű címe, szerzője, cselekmény stb.). (20 pont)

Helyesírás: kis és nagy kezdőbetűk írása, egybe- és különírás, tulajdonnevek írása, írásjelek használata, rövid és hosszú magán- és mássalhangzók írása, j/ly írása, az igekötők helyes használata, nyelvhelyességi hibák. (20 pont)

Stilisztika: vannak-e tartalmi, gondolati ismétlések a fogalmazásban, jelen van-e a zsargon/szlang az írásban, a szókincs gazdagsága, helyesek-e a mondatok (a szavak sorrendje a mondatokban). (20 pont)

0 – 34 pont (elégtelen 1)

35 – 54 pont (elégséges 2)

55 – 69 pont (jó 3)

70 – 84 pont (jeles 4)

85 – 100 pont (kitűnő 5)

2. Írásbeli ellenőrzők, tesztek, tudásfelmérők osztályozása (összegző)

Írásbeli ellenőrzők (tesztek) esetében a következő módon osztályozunk:

A helyes válaszok átlaga	Osztályzat
85%-tól 100%-ig	kitűnő (5)
70%-tól 85%-ig	jeles (4)
55%-tól 70%-ig	jó (3)
40%-tól 55%-ig	elégséges (2)
40% alatt	elégtelen (1)

3. A pedagógiai dokumentáció (formatív)

A pedagógiai füzetben minden órán feljegyezzük a diákok teljesítményét, aktivitását, majd évente kétszer osztályzatot állapítunk meg, mely a naplóba is bekerül.

Mit tartalmaz a pedagógiai dokumentáció?

- **Az iniciális teszt eredménye** (százalékban kimutatva);
- **Szóbeli felelés;**
- **Prezentáció készítése;**
- **Házi olvasmány:** elolvasta-e, tud-e válaszolni a kérdésekre, mennyire aktív az órán, bekapcsolódik-e a beszélgetésbe;
- **A 15 percnél rövidebb ideig tartó írásbeli ellenőrzők** eredménye (ugyanolyan pontozás szerint járunk el, mint a hosszabb ellenőrzők esetében, de ez a jegy nem kerül be a naplóba, a diák szóbeli tanácsokat kap az előmeneteléről és fejlődési lehetőségekről);
- **Házi feladatok:** pluszt vagy mínuszt kapnak, ha öt plusz összegyűlik, a pedagógiai füzetben kapnak egy ötöst, öt mínusz esetében pedig egy egyest.
- **Versenyeken való részvétel:** ha továbbjut, ötöst kap a naplóban is.
- **Helyesírási felmérők, feladatok** (15 percnél rövidebb);
- **Szaválás;**
- **A felszerelés:** kötelező a vonalas füzet és az olvasókönyv;
- **A füzet** ellenőrzése;
- **Fellépéseken** való részvétel;
- **Irodalmi pályázatokra** való jelentkezés;
- **Szakkörben** való aktivitás;
- **A csoportmunkákban** való aktivitás.

A szóbeli felelés értékelése

Kitűnő (5): A tanuló önállóan válaszol a kérdésre, a tananyagot magas szinten sajátítja el, tanári segítség nélkül válaszol a részkérdésekre és önállóan köti össze tudását más tantárgyakhoz kapcsolódó fogalmakkal. Tudását képes összekapcsolni az életből vett példákkal is.

Jeles (4): A tanuló minimális segítséggel és kisebb hibákkal válaszol a kérdésekre, de jól ismeri a tananyaghoz kapcsolódó fogalmakat. Önállóan, vagy kis segítséggel tud válaszolni a tanár által feltett részkérdésekre.

Jó (3): A tanuló ismeri a tananyagot, felismeri az anyaggal kapcsolatos fogalmakat és kifejezéseket, de sokszor csak a tanár segítségével tud válaszolni a kérdésekre, és gyakran hibázik is. Nem fedezi fel az ok-okozati összefüggéseket, és nem tud azokból önállóan következtetéseket levonni. Viszont érdeklődést mutat, és folyamatosan próbálkozik.

Elégséges (2): A tanuló csak a tanár segítségével képes az alapfogalmakat felsorolni és meghatározni, a helyes megoldásokig lassan és segítséggel jut el, folyamatosan emlékeztetni kell dolgokra, az alapszintű feladatokat sem tudja egyedül megoldani. Nehezen tudja összekapcsolni az órán tanultakat a valós élettel, vagy más tantárgyakkal, gyakran hibázik az ismeretek alkalmazása során.

Elégtelen (1): A tanuló nem sajátította el az alapfogalmakat, nem mutat érdeklődést a felelés során, a tanári segítség sem hat rá, csak annyit mond, hogy „nem tudom” és „adjon egyest.” Nem akar felelni, vagy válaszolni a tananyaggal kapcsolatos kérdésekre.

A prezentáció értékelése

Ötöst kap a diák, ha a prezentáció megfelel az alábbiaknak:

1. Az előadás legfeljebb tíz diát tartalmaz;
2. A diák nincsenek tele szöveggel, csak a tartalom bemutatásának alapjául szolgálnak;
3. A diák nagyon jól ismeri a témát, amelyről beszél, a prezentáció (digitális eszköz) segítségével gördülékeny és logikus az előadása;
4. Az előadás nyelvtani és helyesírási hibáktól mentes;
5. Az előadást nem az internetről másolja, hanem megjelöli azokat a forrásokat, amelyek alapján feldolgozta a témát.

Ha a feladatot felületesen végezték el, az internetről töltötték le átdolgozás nélkül; ha a tanuló nem ismeri annyira a témát, hogy önállóan beszéljen róla, de érdeklődést azért mutatott és elvégezte a feladatot, osztályzatot nem kap, de pozitív visszajelzést ad a tanár, elmondja neki a hibákat, és mindezt feljegyzi a pedagógiai füzetében.

A csoportban végzett munka értékelése

A csoportmunkát a pedagógiai füzetben osztályozzuk, és a többi osztályzattal együtt (átlagot számolva) évente kétszer beírjuk a naplóba. A csoportos munkáért a tanulók két osztályzatot kapnak: közös (a tanár adja az egész csoportnak) és egyéni (a diákok csoporton belül értékelik egymás munkáját).

V. Az osztályozás kritériumai a középiskola első osztályában

NYELVI ISMERETEK:

Elégséges osztályzat: a magán- és mássalhangzók ismerete, a szótagolás szabályainak ismerete, a magánhangzók hangrendjének megnevezése, a mássalhangzó-változások felsorolása, a legalapvetőbb helyesírási szabályok ismerete és használata, a kis és nagy kezdőbetűk megkülönböztetése a mondatokban;

Jó osztályzat: a hangrend megállapítása a szavakban, a mássalhangzó-változások fajtáinak felismerése, a szótagolás és betűrendbe sorolás elvégzése segítséggel, az egybe- és különírás szabályainak használata, a legrégebbi magyar nyelvemlékek megnevezése;

Jeles osztályzat: a fenti nyelvtani feladatok aránylag önálló elvégzése, bonyolultabb helyesírási szabályok ismerete és használata, a nyelvrokonság fogalmának vázolása, a magyar nyelv legközelebbi nyelvrokonainak megnevezése;

Kitűnő osztályzat: a mássalhangzó-változások teljes körű ismerete, önálló munkavégzés, a helyesírási szabályok nagy részének ismerete és használata, a nyelv rétegződésének és változásainak bemutatása.

IRODALMI ISMERETEK:

Elégséges osztályzat: a műnemek és műfajok alapvető megkülönböztetése, a korstílusok felismerése, a művek címének és a szerzők nevének összekötése, az adott írók/költők legalapvetőbb stílusjegyeinek ismerete;

Jó osztályzat: az irodalmi alkotások alapvető jellemzőinek ismerete, a forma, a műnem és műfaj felismerése, stilisztikai jellemzők megnevezése;

Jeles osztályzat: részben önálló műelemzés, irodalomtörténeti, műfajelméleti fogalmak használata;

Kitűnő osztályzat: önálló műelemzés, az irodalmi művek tartalmi, stilisztikai összekötése, az ismétlődő motívumok és toposzok felismerése, intermedialis vonatkozások megnevezése.

KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA:

Elégséges osztályzat: a szöveg tartalmának elmesélése, rövid fogalmazás írása adott témáról;

Jó osztályzat: a szövegelemzés során részben képes válaszolni a feltett kérdésekre, segítséggel megoldja az írásbeli feladatokat, képes tartalmilag gazdagabb fogalmazást alkotni;

Jeles osztályzat: stilisztikai és tartalmi szempontból elég jó munkát végez, sokszor helyes választ ad a kérdésekre a szövegelemzés során írásban vagy szóbeli feleletként;

Kitűnő osztályzat: szinte tökéletes szövegelemzés, önálló gondolatok alkotása, kritikai gondolkodás, tartalmilag és stilisztikailag megfelelő szövegalkotás.

VI. Az osztályozás kritériumai a középiskola második osztályában

NYELVI ISMERETEK:

Elégséges osztályzat: az alapszófajok felismerése, az ige fogalma és funkciója, a névszók fajtái és funkciójuk;

Jó osztályzat: Az igeidő, igemód és igeragozás felismerése, a tulajdonnevek helyesírása, a viszonyszók fajtáinak és fogalmának megnevezése, az összetett szavak fajtáinak ismerete;

Jeles osztályzat: a szófajok felismerése, részben önálló munkavégzés;

Kitűnő osztályzat: a szófajok önálló felismerése és megnevezése szövegben, a szóösszetételek fajtáinak segítség nélküli megnevezése.

IRODALMI ISMERETEK

Elégséges osztályzat: az irodalmi művek és szerzők felismerése, a legalapvetőbb jellemzők ismerete, a műnemek és műfajok megkülönböztetése;

Jó osztályzat: az irodalmi alkotások alapvető művészeti jellemzőinek ismerete, a művek formájának és műfajának megnevezése, stilisztikai jellemzőik ismerete;

Jeles osztályzat: az irodalmi szövegek részben önállóan történő értelmezése, irodalmi és stilisztikai fogalmak ismerete és használata;

Kitűnő osztályzat: szinte tökéletes szövegelemzés, önálló gondolatok alkotása az irodalmi művek témájával kapcsolatban, kritikai gondolkodás.

KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA:

Elégséges osztályzat: az irodalmi művek tartalmának elmesélése, rövid fogalmazás írása adott témáról, a legalapvetőbb helyesírási szabályok ismerete és alkalmazása (írásjelek, egybe- és különírás, hosszú és rövid magán- és mássalhangzók);

Jó osztályzat: Hosszabb és szerkezetileg bonyolultabb szöveg alkotása, aránylag helyes válaszadás a feltett kérdésekre, az összetett szavak és a mozaikszók helyesírásának alkalmazása;

Jeles osztályzat: bonyolultabb szövegek alkotása, a diák képes szóban vagy írásban stilisztikailag megfelelő módon kidolgozni bizonyos témákat, a kérdésekre általában önállóan válaszol;

Kitűnő osztályzat: kifejti a saját véleményét, kritikusan gondolkodik, képes meggyőzően érvelni, vitázni, a nehezebb helyesírási szabályokat is tudja alkalmazni.

VII. Az osztályozás kritériumai a középiskola harmadik osztályában

NYELVI ISMERETEK:

Elégséges osztályzat: a szókapcsolatok alapvető jellemzőinek és fajtáinak ismerete (alanyi, állítmányi, jelzői...), a mondat fogalmának és fajtáinak (a tartalom szerint, szerkezet szerint, logikai minőség szerint) ismerete, a mondatrészek fajtáinak és jelölésének megnevezése;

Jó osztályzat: a mondat fogalmának ismertetése, a fajtáinak megnevezése (példákat tud adni), az egyszerű mondat elemzése segítséggel, szintagmák jelölése;

Jeles osztályzat: majdnem önálló mondatelemzés, a mondatrészek kapcsolódásának ábrázolása ágrajzzal (segítséggel);

Kitűnő osztályzat: a szintagmák önálló felismerése, jelölése, önálló mondatelemzés és ágrajz készítése.

IRODALMI ISMERETEK:

Elégséges osztályzat: az irodalmi művek és szerzők felismerése, a legalapvetőbb jellemzők ismerete, a műnemek és műfajok megkülönböztetése;

Jó osztályzat: az irodalmi alkotások művészeti alapvonásainak ismerete, az irodalmi formák és műfajok meghatározása, stilisztikai jellemzők felismerése;

Jeles osztályzat: az irodalmi szövegek részben önállóan történő értelmezése, irodalmi és stilisztikai fogalmak ismerete és használata;

Kitűnő osztályzat: szinte tökéletes szövegelemzés, önálló gondolatok alkotása az irodalmi művek témájával kapcsolatban, kritikai gondolkodás, motívumok és intermedialis vonatkozások felismerése.

KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA:

Elégséges osztályzat: az irodalmi művek tartalmának elmesélése, rövid fogalmazás írása adott témáról, a legalapvetőbb helyesírási szabályok ismerete és alkalmazása (írásjelek, egybe- és különírás, hosszú és rövid magán- és mássalhangzók);

Jó osztályzat: Hosszabb és szerkezetileg bonyolultabb szöveg alkotása, aránylag helyes válaszadás a feltett kérdésekre, helyes mondat szerkezet használata, kevesebb nyelvhelyességi hiba;

Jeles osztályzat: bonyolultabb szövegek alkotása, a diák képes szóban vagy írásban stilisztikailag megfelelő módon kidolgozni bizonyos témákat, a kérdésekre általában önállóan válaszol;

Kitűnő osztályzat: kifejti a saját véleményét, kritikusan gondolkodik, képes meggyőzően érvelni, vitázni, a nehezebb helyesírási szabályokat is tudja alkalmazni.

VIII. Az osztályozás kritériumai a középiskola negyedik osztályában

NYELVI ISMERETEK:

Elégséges osztályzat: az egyszerű és összetett mondat megkülönböztetése (a mondatok szerkezet szerinti felosztása), az összetett mondat fajtáinak ismerete. A kötőszók és utalószók jelölése az összetett mondatokban;

Jó osztályzat: Részleges elméleti és gyakorlati tudás az összetett mondatokkal kapcsolatban. Képes megkülönböztetni a mellérendelő és alárendelő összetett mondatokat;

Jeles osztályzat: Részben önállóan dolgozik, kis segítséggel képes helyesen elemezni az összetett mondatokat, megfelelően jelölni őket;

Kitűnő osztályzat: Az alá- és mellérendelő mondatok önálló megkülönböztetése, az összetett mondat elemzési folyamatának önálló elvégzése, helyes ábrázolás, a sajátos jelentéstartalmú összetett mondatok felismerése és jelölése.

IRODALMI ISMERETEK:

Elégséges osztályzat: az irodalmi művek és szerzők felismerése, a legalapvetőbb jellemzők ismerete, a műnemek és műfajok megkülönböztetése;

Jó osztályzat: az irodalmi alkotások művészeti alapvonásainak ismerete, az irodalmi formák és műfajok meghatározása, stilisztikai jellemzők felismerése;

Jeles osztályzat: az irodalmi szövegek részben önállóan történő értelmezése, irodalmi és stilisztikai fogalmak ismerete és használata;

Kitűnő osztályzat: szinte tökéletes szövegelemzés, önálló gondolatok alkotása az irodalmi művek témájával kapcsolatban, kritikai gondolkodás, motívumok és intermedialis vonatkozások felismerése.

KOMMUNIKÁCIÓS KULTÚRA:

Elégséges osztályzat: az irodalmi művek tartalmának elmesélése, rövid fogalmazás, illetve esszé írása adott témáról, a legalapvetőbb helyesírási szabályok ismerete és alkalmazása;

Jó osztályzat: Hosszabb és szerkezetileg bonyolultabb szöveg alkotása, aránylag helyes válaszadás a feltett kérdésekre, az érvelés alkalmazása az esszéikben, saját vélemény kifejtése az órai munka során;

Jeles osztályzat: bonyolultabb szövegek alkotása, a diák képes szóban vagy írásban stilisztikailag megfelelő módon kidolgozni bizonyos témákat, a kérdésekre általában önállóan válaszol.

Kitűnő osztályzat: kifejti a saját véleményét, kritikusan gondolkodik, képes meggyőzően érvelni, vitázni, a nehezebb helyesírási szabályokat is tudja alkalmazni.

Nastavnice: Andrea Zolcer i Evelin Major

Страни језици

Према ПРАВИЛНИКУ О ОЦЕЊИВАЊУ УЧЕНИКА У СРЕДЊЕМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ("Сл. гласник РС", бр. 82/2015, 11/ 2018, 59/2020, 95/2022, 9/ 2024)

Оцену одличан (5) добија ученик који је у стању да:

- 1) примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама; самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова;
- 2) бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података;
- 3) формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке;
- 4) решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке;
- 5) изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију и начин презентације различитим контекстима;
- 6) влада моторичким вештинама које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације; влада моторичким вештинама тако што комбинује, реорганизује склопове покрета и прилагођава их специфичним захтевима и ситуацијама тако да дела ефикасно;
- 7) самостално извршава сложене радне задатке поштујући стандардизовану процедуру, захтеве безбедности и очувања околине, показује иницијативу и прилагођава извођење, начин рада и средства новим ситуацијама;
- 8) доприноси групном раду продукцијом идеја, иницира и организује поделу улога и задатака; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака, посебно у ситуацији "застоја" у групном раду; фокусиран је на заједнички циљ групног рада и преузима одговорност за реализацију продукта у задатом временском оквиру;
- 9) утврђује приоритете и ризике и на основу тога планира и организује краткорочне и дугорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;
- 10) континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.

Оцену врло добар (4) добија ученик који је у стању да:

- 1) логички организује и самостално тумачи сложене садржинске целине и информације;
- 2) повезује садржаје и концепте из различитих области са ситуацијама из живота;

- 3) пореди и разврстава различите врсте података према више критеријума истовремено;
- 4) заузима ставове на основу сопствених тумачења и аргумената;
- 5) уме да анализира проблем, изврши избор одговарајуће процедуре и поступака у решавању нових проблемских ситуација;
- 6) изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију задатим контекстима;
- 7) влада моторичким вештинама које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације;
- 8) самостално извршава сложене радне задатке према стандардизованој процедури, бира прибор и алате у складу са задатком и захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- 9) планира динамику рада, организује активности у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране заједничке продукте групног рада;
- 10) планира и организује краткорочне и дугорочне активности, утврђује приоритете и одређује потребно време и ресурсе;
- 11) континуирано показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и углавном их реализује.

Оцену добар (3) добија ученик који је у стању да:

- 1) разуме и самостално објашњава основне појмове и везе између њих;
- 2) разврстава различите врсте података у основне категорије према задатом критеријуму;
- 3) уме да формулише своје ставове, процене и одлуке и објасни начин како је дошао до њих;
- 4) бира и примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању проблемских ситуација у познатом контексту;
- 5) уме јасно да исказе одређени садржај у складу са захтевом и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, ликовно и др.), укључујући коришћење информационих технологија;
- 6) изводи основне моторичке вештинама угледајући се на модел (уз демонстрацију);
- 7) самостално извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- 8) извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком рада у групи; уважава чланове тима и различитост идеја;

- 9) планира и организује краткорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;
- 10) показује заинтересованost за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује.

Оцену довољан (2) добија ученик који је у стању да:

- 1) познаје и разуме кључне појмове и информације и повезује их на основу задатог критеријума;
- 2) усвојио је одговарајућу терминологију;
- 3) закључује директно на основу поређења и аналогije са конкретним примером;
- 4) способен је да се определи и искаже став;
- 5) примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту;
- 6) уме јасно да искаже појединости у оквиру одређеног садржаја, држећи се основног захтева и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационаих технологија;
- 7) влада основним моторичким вештинама и реализује их уз подршку;
- 8) уз инструкције извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- 9) извршава додељене задатке искључиво на захтев и уз подршку осталих чланова групе; уважава чланове тима и различитост идеја;
- 10) планира и организује краткорочне активности на основу задатих услова и ресурса;
- 11) повремено показује заинтересованost за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење.

Оцену недовољан (1) добија ученик који не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованost за сопствени процес учења, нити напредак.

Оцењивње је саставни део процеса наставе и учења. Оцењивање је континуирана педагошка активност која позитивно утврђује однос према учењу и знању и подстиче мотивацију за учење. Оцењивањем се ученик оспособљава за објективну процену сопствених постигнућа и постигнућа других ученика, за постављање личних циљева током процеса учења, развија се систем вредности и обезбеђује се поштовање општих принципа система образовања и васпитања утврђених законом којим се уређују основе система образовања и васпитања.

КРИТЕРИЈУМИ БРОЈЧАНОГ ОЦЕЊИВАЊА ЗА СТРАНЕ ЈЕЗИКЕ

Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах по добијању са образложењем. Образложење оцене садржи препоруку које активности ученик треба да предузме у даљем раду.

Оцену одличан (5) добија ученик:

- 1) Који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета;
- 2) чија су знања, умења и вештине на нивоу разумевања и самосталне примене, односно који: — уочава битно, — лако одваја појединачно, опште и посебно ради уопштавања, — логички повезује чињенице и појмове, — самостално закључује на основу датих података, — решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења, — поседује богат речник и лако се садржајно усмено и писмено изражава, — лако и брзо примењује стечена знања, — показује интересовања и самоиницијативност за проширивање стечених знања и додатно самообразовање;

Оцену врло добар (4) добија ученик:

- 1) који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета;
- 2) чија су знања, умења и вештине на нивоу самосталне репродукције, разумевања и примене, односно који: — уочава битно, — лако разуме, закључује и репродукује чињенице, дате дефиниције и законитости, — лако се усмено и писмено изражава, — испољава активност на већини часова, — самостално и уз помоћ наставника практично примењује знања, умења и вештине у истим и сличним ситуацијама, — показује велику самосталност и висок степе активности и ангажовања.

Оцену добар (3) добија ученик:

- 1) који остварује напредак у савладавању програма предмета;
- 2) чија су знања, умења и вештине на нивоу самосталне репродукције и разумевања уз помоћ наставника, односно на нивоу могућности ученика да: — схвати значење научених садржаја, објашњења и да их повезује, — у ситуацијама анализа и закључивања захтева посебно залагање наставника и додатну помоћ, — има тешкоћа у брзом и течној усменом и писменом изражавању; — показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену довољан (2) добија ученик:

- 1) који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета;
- 2) чија су знања, умења и вештине на нивоу репродукције уз наставникову помоћ, односно који: — има склоност ка пасивном запамћивању и механичком репродуковању, — има тешкоћа у усменом и писменом изражавању, — испољава несналажење у новим

ситуацијама, — уз помоћ решава једноставније рачунске задатке, — показује мањи степен активности и ангажовања.

Оцену недовољан (1) добија ученик:

1) који није усвојио основна знања, умења и вештине. Не препознаје основне појмове, или их само може набројати. Ни уз помоћ наставника не испуњава захтеве који су утврђени на основном нивоу постигнућа. Слабо показује интересовање за учешће у активностима.

Додатна подршка: Оцењивање ученика којима је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању оцењује се на основу ангажовања и степена остварености циљева и исхода дефинисаних планом индивидуализације и ИОП-ом. Начини, поступци и елементи вредновања су у складу са тешкоћама и личношћу сваког ученика у сарадњи са стручном службом школе. Треба развијати његово самопоуздање и осећај напредовања.

Шта се оцењује?

- Усмена провера постигнућа ученика
- Писмена провера постигнућа ученика
- Тест у трајању до 15 минута
- Пројекат
- Рад на часу
- Домаћи задатак
- Ваннаставне активности

ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА КОЈИ ОСТВАРУЈУ ДОДАТНУ ПОДРШКУ У ОБРАЗОВАЊУ

Ученик који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану (ИОП-1) оцењивање се врши у односу на постојеће стандарде и очекиване исходе у ИОП-у. Ученик који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану са прилагођеним стандардима постостигнућа (ИОП-2), оцењује се на основу ангажовања и степена остварености циљева и прилагођених стандарда. Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана (ИОП-3), оцењује се на основу праћења остваривања прописаних циљева, општих и посебних стандарда постигнућа и ангажовања.

Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на **ОСНОВНОМ** нивоу у свакој области

1. Област језичке вештине – СЛУШАЊЕ

2.СТ.1.1.1. Разуме краће поруке, обавештења и упутства која се саопштавају разговетно и полако.

2.СТ.1.1.2. Схвата смисао краће спонтане интеракције између двоје или више са/говорника у личном, образовном и јавном контексту.

2.СТ.1.1.3. Схвата општи смисао информације или краћих монолошких излагања у образовном и јавном контексту.

2.СТ.1.1.4. Схвата смисао прилагођеног аудио и видео записа у вези с темама из свакодневног живота (стандардни говор, разговетни изговор и спор ритам излагања).

2. Област језичке вештине – ЧИТАЊЕ

2.СТ.1.2.1. Разуме општи смисао једноставних краћих текстова у вези с блиским темама, у којима преовлађују фреквентне речи и интернационализми.

2.СТ.1.2.2. Проналази потребне информације у једноставним текстовима (нпр. огласи, брошуре, обавештења, кратке новинске вести).

2.СТ.1.2.3. Разуме једноставне личне поруке и писма.

2.СТ.1.2.4. Уочава потребне детаље у текстовима из свакодневног живота (натписи на јавним местима, упутства о руковању, етикете на производима, јеловник и сл.).

2.СТ.1.2.5. Разуме кратке адаптиране одломке књижевних дела, и друге поједностављене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.

3. Област језичке вештине – ГОВОР

2.СТ.1.3.1. Уме да оствари друштвени контакт (нпр. поздрављање, представљање, захваљивање).

2.СТ.1.3.2. Изражава слагање/неслагање, предлаже, прихвата или упућује понуду или позив.

2.СТ.1.3.3. Тражи и даје једноставне информације, у приватном, јавном и образовном контексту.

2.СТ.1.3.4. Описује блиско окружење (особе, предмете, места, активности, догађаје).

2.СТ.1.3.5. Излаже већ припремљену кратку презентацију о блиским темама.

2.СТ.1.3.6. Преноси или интерпретира кратке поруке, изјаве, упутства или питања.

2.СТ.1.3.7. Излаже једноставне, блиске садржаје у вези са културом и традицијом свог и других народа.

4. Област језичке вештине – ПИСАЊЕ

2.СТ.1.4.1. Пише кратке белешке и једноставне поруке (нпр. изражава захвалност, извињење, упозорење).

2.СТ.1.4.2. Пише приватно писмо о аспектима из свакодневног живота (нпр. описује људе, догађаје, места, осећања).

2.СТ.1.4.3. Попуњава образац/упитник, наводећи личне податке, образовање, интересовања и сл.

2.СТ.1.4.4. Пише једноставне текстове према моделу, уз помоћ илустрација, табела, слика, графикона, детаљних упутстава.

2.СТ.1.4.5. Преводи или интерпретира информације из једноставних порука, бележака или образаца.

5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ

2.СТ.1.5.1. Користи задовољавајући број фреквентних речи и израза које му омогућавају изражавање основних комуникативних функција у свакодневним ситуацијама.

2.СТ.1.5.2. Саставља кратке, разумљиве реченице користећи једноставне језичке структуре.

2.СТ.1.5.3. Има углавном јасан и разумљив изговор.

2.СТ.1.5.4. Пише с одговарајућом ортографском тачношћу уобичајене речи које користи у говору.

2.СТ.1.5.5. Примењује основну правописну норму.

2.СТ.1.5.6. Користи неутралан језички регистар.

Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на **средњем** нивоу у свакој области.

1. Област језичке вештине – СЛУШАЊЕ

2.СТ.2.1.1. Разуме суштину и битне појединости порука, упутстава и обавештења о темама из свакодневног живота и делатности.

2.СТ.2.1.2. Разуме суштину и битне појединости разговора или расправе између двоје или више са/говорника у приватном, образовном и јавном контексту.

2.СТ.2.1.3. Разуме суштину и битне појединости монолошког излагања у образовном и јавном контексту уколико је излагање јасно и добро структурирано.

2.СТ.2.1.4. Разуме суштину аутентичног тонског записа (аудио и видео запис) о познатим темама, представљених јасно и стандардним језиком.

2. Област језичке вештине – ЧИТАЊЕ

2.СТ.2.2.1. Разуме општи смисао и релевантне информације у текстовима о блиским темама из образовног и јавног контекста.

2.СТ.2.2.2. Открива значење непознатих речи на основу контекста који му је близак.

2.СТ.2.2.3. Разуме описе догађаја, осећања и жеља у личној преписци.

2.СТ.2.2.4. Проналази потребне информације у уобичајеним писаним документима (нпр. пословна преписка, проспекти, формулари).

2.СТ.2.2.5. Проналази специфичне појединости у дужем тексту са претежно сложеним структурама, у коме се износе мишљења, аргументи и критике (нпр. новински чланци и стручни текстови).

2.СТ.2.2.6. Разуме адаптиране књижевне текстове и прилагођене текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.

3. Област језичке вештине – ГОВОР

2.СТ.2.3.1. Започиње, води и завршава једноставан разговор и укључује се у дискусију на теме како од личног интереса, тако и оне о свакодневном животу.

2.СТ.2.3.2. Износи лични став, уверења, очекивања, искуства, планове као и коментаре о мишљењима других учесника у разговору.

2.СТ.2.3.3. Размеђује, проверава, потврђује информације о познатим темама у формалним ситуацијама (нпр. у установама и на јавним местима).

2.СТ.2.3.4. Описује или препричава стварне или измишљене догађаје, осећања, искуства.

2.СТ.2.3.5. Излаже већ припремљену презентацију о темама из свог окружења или струке.

2.СТ.2.3.6. Извештава о догађају, разговору или садржају нпр. књиге, филма и сл.

2.СТ.2.3.7. Излаже садржаје и износи своје мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.

4. Област језичке вештине – ПИСАЊЕ

2.СТ.2.4.1. Пише белешке или одговара на поруке, истичући битне детаље.

2.СТ.2.4.2. У приватној преписци, тражи или преноси информације, износи лични став и аргументе.

2.СТ.2.4.3. Пише, према упутству, дескриптивне и наративне текстове о разноврсним темама из области личних интересовања и искустава.

2.СТ.2.4.4. Пише кратке, једноставне есеје о различитим темама из личног искуства, приватног, образовног и јавног контекста.

2.СТ.2.4.5. Пише извештај или прослеђује вести (преводи, интерпретира, резимира, сажима) у вези са кратким и/или једноставним текстом из познатих области који чита или слуша.

5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ

2.СТ.2.5.1. Користи речи и изразе који му омогућавају успешну комуникацију у предвидивим/свакодневним ситуацијама, актуелним догађајима и сл.

2.СТ.2.5.2. Правилно разуме и користи већи број сложенијих језичких структура.

2.СТ.2.5.3. Има сасвим разумљив изговор.

2.СТ.2.5.4. Пише прегледан и разумљив текст у коме су правопис, интерпункција и организација углавном добри.

2.СТ.2.5.5. Препознаје формални и неформални регистар; познаје правила понашања и разлике у култури, обичајима и веровањима своје земље и земље чији језик учи.

Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради на **напредном** нивоу у свакој области.

1. Област језичке вештине – СЛУШАЊЕ

2.СТ.3.1.1. Разуме појединости значајне за разговор или расправу са сложеном аргументацијом у којој се износе лични ставови једног или више са/говорника, у приватном, образовном, јавном и професионалном контексту.

2.СТ.3.1.2. Разуме презентацију или предавање са сложеном аргументацијом уз помоћ пропратног материјала.

2.СТ.3.1.3. Разуме аутентични аудио и видео запис у коме се износе ставови на теме из друштвеног или професионалног живота.

2. Област језичке вештине – ЧИТАЊЕ

2.СТ.3.2.1. Препознаје тему и схвата садржај разноврсних текстова, примењујући одговарајуће технике/врсте читања.

2.СТ.3.2.2. Из различитих писаних извора, уз одговарајућу технику читања, долази до потребних информација из области личног интересовања.

2.СТ.3.2.3. Разуме формалну кореспонденцију у вези са струком или личним интересовањима.

2.СТ.3.2.4. Разуме општи смисао и појединости у стручним текстовима на основу сопственог предзнања (нпр. специјализовани чланци, приручници, сложена упутства).

2.СТ.3.2.5. Разуме садржај извештаја и/или чланка о конкретним или апстрактним темама у коме аутор износи нарочите ставове и гледишта.

2.СТ.3.2.6. Разуме одломке оригиналних књижевних дела и текстове који се односе на цивилизацијске тековине, културу и обичаје свог и других народа.

3. Област језичке вештине – ГОВОР

2.СТ.3.3.1. Активно учествује у формалним и неформалним разговорима/дискусијама о општим и стручним темама, с једним или више саговорника.

2.СТ.3.3.2. Размењује ставове и мишљења уз изношење детаљних објашњења, аргумената и коментара.

2.СТ.3.3.3. Методично и јасно излаже о разноврсним темама; објашњава своје становиште износећи предности и недостатке различитих тачака гледишта и одговара на питања слушалаца.

2.СТ.3.3.4. Извештава о информацијама из нпр. новинског чланка, документарног програма, дискусија, излагања и вести (препричава, резимира, преводи).

2.СТ.3.3.5. Упоредњује ставове и монолошки изражава мишљење у вези са културом, традицијом и обичајима свог и других народа.

4. Област језичке вештине – ПИСАЊЕ

2.СТ.3.4.1. Пише неформална писма у којима изражава властиту емотивну реакцију, наглашавајући детаље неког догађаја или искуства и коментаришући туђе ставове.

2.СТ.3.4.2. Пише пословна и друга формална писма различитог садржаја за личне потребе и потребе струке.

2.СТ.3.4.3. Пише дескриптивни или наративни текст о стварним или измишљеним догађајима.

2.СТ.3.4.4. Пише есеје, користећи информације из различитих извора и нуди аргументована решења у вези с одређеним питањима; јасно и детаљно исказује став, осећање, мишљење или реакцију.

2.СТ.3.4.5. Пише извештај/преводи садржаје и информације из дужих и сложенијих текстова из различитих области које чита или слуша (нпр. препричава, описује, систематизује и сл.).

5. Област ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ

2.СТ.3.5.1. Разуме и користи разноврстан репертоар речи, израза и идиома, који му омогућавају да се изражава јасно, течно, прецизно и детаљно.

2.СТ.3.5.2. Разуме целокупни репертоар граматичких структура и активно користи све уобичајене граматичке структуре.

2.СТ.3.5.3. Има јасан и природан изговор и интонацију.

2.СТ.3.5.4. Пише јасне, прегледне и разумљиве текстове, доследно примењујући језичка правила, правила организације текста и правописну норму.

2.СТ.3.5.5. Познаје и адекватно користи формални и неформални језички регистар

Наставници страних језика: Марија Лабус, Светлана Ђукић Ковјанић, Оршоља Пљеваљчић

Физичко васпитање

Садржаји програма : ~ развијање физичких способности;

~ усвајање моторичких знања, умења и навика;

~ здравствено васпитање (формирање здравих навика)

~ теоријско образовање

Начин праћења остварености програма:

У настави физичког васпитања се прати и вреднује:

- Стање моторичких способности - спроводи се у простору координације, статичке, репетитивне и експлозивне снаге, гipкости и издржљивости. Мерење се врши помоћу мерних инструмената (тестова) ваљаних и поузданих мерних карактеристика. Мерење се спроводи уз увежбавање одређеног програмског задатка, како се не би губило расположиво време за вежбање, а динамика је утврђена упутством.
- Достигнут ниво савладаности моторних знања, умења и навика – спроводи се према утврђеним минималним образовним захтевима.
- Однос ученика према раду - прати се током целе школске године и то: кроз контролу уредности ношења и хигијене опреме за вежбање, редовног присуствовања на часовима физичког васпитања, активности у раду, доследног извршавања радних задатака, ангажовања у спортском животу школе.

Формативно и сумативно оцењивање:

Редовно проверавање постигнућа и праћење напредовања које се обавља полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узимају се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа, могућности и ангажовање ученика у наставном процесу. Формативно се евидентира у педагошкој документацији наставника или као активност у дневнику, а сумативно у дневник.

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА

ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ

ДОВОЉАН 2 Уме да примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе.

ДОБАР 3 Уме правилно да изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања.

ВРЛО ДОБАР 4 Правилно одржава равнотежу у различитим кретањима.

ОДЛИЧАН 5 Ученик користи висок ниво техничкотактичких знања, демонстрира сложеније комплексе вежби и кретања.

МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ

*Атлетика *Спортска гимнастика *Основе тимских,

ДОВОЉАН 2 Ученик не носи опрему за час, показује мањи степен активности и ангажовања, уз велику помоћ наставника успева да примени одређене вежбе, односно захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа.

ДОБАР 3 Ученик показује делимични степен активности и ангажовања, повремено носи опрему, уз велику помоћ наставника успева да примени одређене вежбе, односно захтеве који су утврђени и на основном и већим делом на средњем нивоу.

ВРЛО ДОБАР 4 Ученик показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања, углавном носи опрему, уз мању помоћ наставника у потпуности, самостално испуњава захтеве који су утврђени и на основном и на средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа.

ОДЛИЧАН 5 Ученик редовно носи опрему, показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања, где ученик у потпуности самостално, без помоћи наставника испуњава захтеве који су утврђени на основном и средњем спортских и елементарних игара.

Самовредновање ученика је процес освешћивања и размишљања о властитом процесу учења и постигнућа.

Сумативно вредновање (вредновање наученог) јесте вредновање које подразумева процену степена учениковог постигнућа на крају процеса учења (наставне целине, полугодишта те године учења и поучавања). У правилу резултира оценом .

- Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.
- Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.
- Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 3, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

Ученик у току школске године може добити једну или више оцена на основу активности и његових резултата рада:

- 1) Демонстрација кратких вежби приликом обучавања или увежбавања градива;
- 2) Креативно, стваралачко решавање задатог проблема (гимнастика, плес);
- 3) Однос према раду;
- 4) Доношење опреме;
- 5) Дисциплина на часу;
- 6) Пројекти;
- 7) Плакати;
- 8) Презентације;
- 9) Истраживање;
- 10) Изузетна постигнућа на такмичењима

Наставници: Радован Гардашевић и Небојша Гашпаревић

Математика

Основна сврха оцењивања је унапређење квалитета процеса учења, праћење и вредновање постигнутих циљева током усвајања знања на основу стандарда постигнућа ученика.

Оцењивање је континуиран процес и може да се спроведе кроз:

1. писмене задатке
2. усмено одговарање
3. активност ученика током часа
4. остале активности (ангажовање ученика у реализацији плаката, презентација итд.)

Оцена је јавна и саопштава се уз образложење.

Постигнуће ученика се оцењује на основу:

1. тачност
2. поузданост
3. познавања градива
4. разумевања градива
5. проналажења решења
6. планирања при решавању
7. повезивања са наученим
8. техника долажења до решења
9. логичког расуђивања
10. ангажовања на часу
11. заинтересованости

Оцењивање се спроводи кроз сумативно и формативн оцењивање.

Сумативно оцењивање:	
Оцена:	Критеријум оцене:
одличан (5)	1) примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама; самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова;

- 2) бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података;
- 3) формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке;
- 4) решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке;
- 5) изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију и начин презентације различитим контекстима;
- 6) влада моторичким вештинама које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације; влада моторичким вештинама тако што комбинује, реорганизује склопове покрета и прилагођава их специфичним захтевима и ситуацијама тако да дела ефикасно;
- 7) самостално извршава сложене радне задатке поштујући стандардизовану процедуру, захтеве безбедности и очувања околине, показује иницијативу и прилагођава извођење, начин рада и средства новим ситуацијама;
- 8) доприноси групном раду продукцијом идеја, иницира и организује поделу улога и задатака; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака, посебно у ситуацији „застоја” у групном раду; фокусиран је на заједнички циљ групног рада и преузима одговорност за реализацију продуката у задатом временском оквиру;
- 9) утврђује приоритете и ризике и на основу тога планира и организује краткорочне и дугорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;

	<p>10) континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.</p>
<p>врло добар (4)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) логички организује и самостално тумачи сложене садржинске целине и информације; 2) повезује садржаје и концепте из различитих области са ситуацијама из живота; 3) пореди и разврстава различите врсте података према више критеријума истовремено; 4) заузима ставове на основу сопствених тумачења и аргумената; 5) уме да анализира проблем, изврши избор одговарајуће процедуре и поступака у решавању нових проблемских ситуација; 6) изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију задатим контекстима; 7) влада моторичким вештинама које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације; 8) самостално извршава сложене радне задатке према стандардизованој процедури, бира прибор и алате у складу са задатком и захтевима безбедности и очувања здравља и околине; 9) планира динамику рада, организује активности у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране заједничке продукте групног рада; 10) планира и организује краткорочне и дугорочне активности, утврђује

	<p>приоритете и одређује потребно време и ресурсе;</p> <p>11) континуирано показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и углавном их реализује.</p>
<p>добар (3)</p>	<p>1) разуме и самостално објашњава основне појмове и везе између њих;</p> <p>2) разврстава различите врсте података у основне категорије према задатом критеријуму;</p> <p>3) уме да формулише своје ставове, процене и одлуке и објасни начин како је дошао до њих;</p> <p>4) бира и примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању проблемских ситуација у познатом контексту;</p> <p>5) уме јасно да искаже одређени садржај у складу са захтевом и на одговарајући начин (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући коришћење информационих технологија;</p> <p>6) изводи основне моторичке вештине угледајући се на модел (уз демонстрацију);</p> <p>7) самостално извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине;</p> <p>8) извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком рада у групи; уважава чланове тима и различитост идеја;</p> <p>9) планира и организује краткорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;</p>

	<p>10) показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује.</p>
<p>довољан (2)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) познаје и разуме кључне појмове и информације и повезује их на основу задатог критеријума; 2) усвојио је одговарајућу терминологију; 3) закључује директно на основу поређења и аналогije са конкретним примером; 4) способан је да се определи и исказе став; 5) примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту; 6) уме јасно да исказе појединости у оквиру одређеног садржаја, држећи се основног захтева и на одговарајући начин (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија; 7) влада основним моторичким вештинама и реализује их уз подршку; 8) уз инструкције извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине; 9) извршава додељене задатке искључиво на захтев и уз подршку осталих чланова групе; уважава чланове тима и различитост идеја; 10) планира и организује краткорочне активности на основу задатих услова и ресурса; 11) повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке

	за напредовање реализује уз стално праћење.
недовољан (1)	Оцену недовољан (1) добија ученик који не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.

Писмене провере знања, осим петнаестоминутних провера, се најављују ученицима и одржавају према унапред утврђеном распореду.

Писмени задаци се реализују као двочасовне писмене провере у одељењима (смер електротехничар рачунара, машински техничар) и једночасовне у одељењима осталих смерова. Бодовна скала за оцењивање једнствена за све ученике истог разреда у свим одељењима истог смера и истог образовног профила.

Ученици средње школе свих смерова у току школске године имају 4 писмена задатка.

Контролне вежбе се реализују као једночасовне писмене провере знања. Број контролних вежби у току школске године зависи од недељног фонда часова наставног предмета.

Петнаестоминутне провере знања не морају бити унапред најављене.

Резултате петнаестоминутне провере наставник уписује у педагошку свеску, а за извођење оцене су неопходне најмање две такве провере.

Провера знања садржи 40% основног нивоа, 40% средњен нивоа, 20% напредног нивоа.

Оствареност провере	Оцена
85-100%	одличан (5)
70-84%	врло добар (4)
55-69%	добар (3)
40-54%	довољан (2)
0-39%	недовољан (1)

Формативно оцењивање:

Оцена	Критеријум оцене
одличан (5)	Ученик самостално решава сложеније проблеме и успешно примењује стечена знања у решавању проблема.

	<p>Лако и брзо усваја садржаје на највишем степену (знање је на нивоу анализе, синтезе и евалуације).</p> <p>Показује изразит интерес за предмет. Тачно и темељно посматра, логички повезује и образлаже математичке појмове и законитости. Уочава суштину законитости, учи са разумевањем. Проналази решења која нису првобитно дата. Ефикасан је и сигуран у раду, чак и у задацима који превазилазе програм, а повремено користи оригиналне приступе у решавању задатака.</p> <p>Стечено знање примењује на нове, сложеније примере. Креативно примењује усвојене вештине и знања у новим ситуацијама. Способан је преносити знања другим ученицима. Реагује брзо, одговара темељно и аргументовано. Самостално и тачно решава проблемске ситуације.</p>
врло добар (4)	<p>Знање је усвојио на нивоу примене (степен оперативности). Без већих потешкоћа самостално решава проблеме и успешно примењује стечена знања. Самостално, тачно и међу првима решава математичке задатке. Уочава, примењује и образлаже математичке законитости. У великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове. Разуме градиво и зна се служити усвојеним знањем. Наводи властите примере и самостално решава и сложеније задатке. Уз помоћ наставника, решава нове проблемске ситуације. Примењује стечено знање, самостално уочава грешке и исправља их.</p>
добар (3)	<p>Садржаје је усвојио на нивоу разумевања (ниво репродукције). Репродукује и разуме основне појмове и правила, али често изостаје примена и образлагање властитим примерима. Спорији је у раду. Задатке решава углавном самостално мада често изостаје тачност. Делимично</p>

	примењује математичке законитости иако их познаје. Уочава грешке и исправља их уз помоћ наставника. Примењује научено на једноставним примерима. Несигуран је при објашњавању чињеница и појмова.
довољан (2)	Отежано повезује чињенице и тешко усваја садржаје (ниво препознавања). Показује слабу мотивисаност за усвајање математичких садржаја. Основне математичке појмове препознаје по сећању, без дубљег разумевања. Решава најједноставније задатке. Грешки и до резултата најчешће долази уз помоћ наставника. Задатке решава споро. Не уочава грешке самостално. Није у довољној мери фокусиран на задатке и лако губи контакт са радом.
недовољан (1)	Изузетно тешко усваја градиво (ниво присећања). Образлаже хаотично и без разумевања. Не познаје појмове и не примењује основне математичке законитости. Знање је мањкаво па нема његове примене. Изостаје решавање најједноставнијих задатака и уз помоћ наставника.

Приликом оцењивања ученика уважавају се његове способности, степен спретности и умешности.

Ученици који имају изузетне способности, који стичу образовање на обogaћен начин, оцењује се на основу циљева и исхода, стандарда постигнућа и на основу ангажовања.

Ученици који имају потешкоћа у учењу, који стичу образовање по прилагођеном индивидуалном плану оцењује се у току савладавања индивидуалног образовног плана.

Наставници: Рита Фараго Холо

Силвиа Чихи Доша

Јожеф Фаин

Тинде Гере

Стефан Кљајић

Кристина Липаи

Географија

Оцену одличан (5) добија ученик:

1) који је у целини усвојио основна, проширена и продубљена знања, умења и вештине, а према програму предмета;

2) чија су знања, умења и вештине на нивоу разумевања и самосталне примене у сродним и НОВИМ околностима, односно који:

— уочава битно,

— лако одваја појединачно, опште и посебно ради уопштавања,

- логички повезује чињенице и појмове,

— самостално закључује на основу датих података,

— критички расуђује,

— решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења,

— поседује богат речник и лако се садржајно усмено и писмено изражава,

— лако и брзо примењује стечена знања,

— испољава креативну активност на већини часова тог предмета,

— показује интересовања и самоиницијативност за проширивање стечених знања и додатно самообразовање;

3) који је овладао предвиђеним психомоторним умењима и вештинама у руковању средствима и техникама рада на нивоу самосталне и стваралачке примене у различитим околностима.

Оцену врло добар (4) добија ученик:

1) који је у целини усвојио основна знања, умења и вештине и усвојио више од половине проширених, односно продубљених знања, умења и вештина, а према програму предмета;

2) чија су знања, умења и вештине на нивоу самосталне репродукције, разумевања и примене, односно који:

— уочава битно,

— лако разуме, закључује и репродукује чињенице, дате дефиниције и законитости,

— критички анализује постојеће чињенице и формулише правила,

— лако се усмено и писмено изражава,

— испољава активност на већини часова у идејама, решењима на нов начин,

— самостално и уз помоћ наставника практично примењује знања, умења и вештине у истим и сличним ситуацијама,

— испољава интересовања и упорност у савлађивању предвиђених садржаја програма;

3) који је овладао предвиђеним психомоторним умењима и вештинама у руковању средствима и техникама рада на нивоу самосталне примене.

Оцену добар (3) добија ученик:

1) који је у целини усвојио основна знања, умења и вештине и половину проширених знања, умења и вештина, а према програму предмета;

2) чија су знања, умења и вештине на нивоу самосталне репродукције и разумевања уз помоћ наставника, односно на нивоу могућности ученика да:

— схвати значење научених садржаја, објашњења и да их повезује,

— уочава битно, а у ситуацијама анализа, апстраховања и закључивања захтева посебно залагање наставника и додатну помоћ,

— има тешкоћа у брзом и течном усменом и писменом изражавању;

3) који је овладао предвиђеним психомоторним умењима и вештинама у руковању средствима и техникама рада на нивоу примене.

Оцену довољан (2) добија ученик:

1) који је усвојио основна знања, умења и вештине, а према програму предмета;

2) чија су знања, умења и вештине на нивоу репродукције уз наставникову помоћ, односно који:

— испољава тешкоће у анализи чињеница, података, њиховом уопштавњу и закључивању,

— има склоност ка пасивном запамћивању и механичком репродуковању,

— има тешкоћа у усменом и писменом изражавању,

— испољава несналажење у новим ситуацијама;

3) који је овладао предвиђеним психомоторним вештинама и умењима у руковању средствима и техникама рада уз помоћ наставника.

Оцену недовољан (1) добија ученик који није усвојио основна знања, умења и вештине из програма предмета.

Бодовање 15-минутног теста:

Оцена 5 = 85% - 100%

Оцена 4 = 70% - 84%

Оцена 3 = 54% - 69%

Оцена 2 = 38% - 53%

Бодовање проналажења термина на географској карти:

9 и 10 термина = 5

8 термина = 4

7 термина = 3

6 термина = 2

Наставник: Арнолд Цеснак

Историја

У четворогодишњим стручним школама:

Историја се у на смеру електротехничар рачунара слуша два пута недељно са по 70 часова годишње и то у првој години.

Часови су осмишљени према темама и обухватају националну историју од средњег века до савременог доба.

У настави историје у средњим школама стављен је акценат на исходе који су прописани.

Часови су осмишљени према препорученим темама и сдржају према предвиђеном Плану и програму.

Наставник прати напредовање ученика кроз формативно и сумативно оцењивање.

Кроз формативно оцењивање наставник прати и бележи напредовање ученика кроз различите моделе; посебно на часу историје кроз учествовање у активностима током наставе, учешћа у дискусијама, кроз одговарање или давање сугестија, постављањем врло важних и битних питања наставнику за само градиво којим се ученик мотивише јер само питање је пола одговора. Полазећи од педагошког правила да се код ученика тражи знање, а не незнање јер свако од нас и ученик и одрасла особа има нешто што не зна, наставник бележи тачне одговоре и кроз похвалу и награду у виду оцене која се даје на основу залагања на часу мотивише ученика за даљи рад.

Сумативним оцењивањем преко контролних радова и полугодишњих тестова наставник обезбеђује константан поглед на напредовање ученика у раду. Сви тестови су бројчано нумерисани чиме је омогућено да ученици сами себи постављају циљеве током рада и имају аутоматски увид коју оцену могу да очекују.

Скала процене:

Процент тачних одговора	Оцена
Од 90- 100 %	Одличан 5
Од 70- 90 %	Врлодобар 4
Од 50- 70 %	Добар 3
Од 31- 50 %	Довољан 2
Испод 30 %	Недовољан 1

Кроз сумативно оцењивање наставник прикупља податке о напредовању ученика посматрајући знање као целику или део наставне теме или поглавља.

Оцену 2

добија онај ученик који показује основни ниво знања процењен исходима; то је ученик који показује спремност и вољу за радом; ученик који препознаје градиво; који се труди да понови оно што је чуо или прочитао;

Оцену 3 и 4

остварује онај ученик који показује оносни и средњи ниво знања; који уме самостално или уз помоћ наставника да решава задатке; ученик који уме да дође до података, да сазна или прочита историјске информације на различитим модалитетима; ученик који показује да влада историјском терминологијом као и да уме да повезује, препознаје историјске догађаје, личности и феномене; ученик који влада историјском хронологијом.

Оцену 5

добија ученик који показује висок степен самосталности у решавању задатака; нуди решења; показује основни, средњи и напредни ниво знања; уме да препознаје личности, догађаје и феномене; повезује их; даје критички осврт на догађаје и личности; користи историјску терминологију; влада хронологијом; приказује, разуме и објашњава промјеловост историјског простора на историјској карти; користе разлићите модалитете којима приказује историјско знање (дигиталну техника, писану)

Оцену 1

добија онај ученик који не показује познавање градива; који не показује жељу ни вољу за напредовањем као ни показивање минимума знања.

Наставници Берислав Кангрга и Арнолд Џеснак

Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем. Ученик се из предмета ИСТОРИЈА оцењује најмање три пута у полугодишту.

Бројчаном оценом изражава се:

- степен остварености прописаних стандарда

- ангажовање ученика у настави

• ИНИЦИЈАЛНИ ТЕСТ обавља се на почетку школске године, у првој или другој недељи. Наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области

или теме, која су од значаја за предмет. Резултат иницијалног оцењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

У току полугодишта ученици се из Историје оцењују на три начина:

1) Усмено 2) Писмено 3) На основу активности на часу (слободна наставникова процена о раду ученика током једног полугодишта/школске године).

Ученик може бити оцењен током сваког дела часа (уводног, главног и завршног) и на свим типовима часа (обрада, утврђивање и систематизација). Оцена је јавна са образложењем и препоруком за даљи рад. Оцена се бележи у педагошку свеску и уноси у дневник.

- УСМЕНА ПРОВЕРА постигнућа ученика – обавља се у току оба полугодишта. Најмање једна оцена треба да буде на основу усмене провере постигнућа ученика. Начини оцењивања: дискусија на часу, мапе појмова, проблемски задаци, есеји...

- ПИСМЕНА ПРОВЕРА постигнућа ученика – обавља се у току оба полугодишта. Ученик ће имати најмање једну оцену (у полугодишту) на контролном задатку дужем од 15 минута. Писмени одговор изводиће се према унапред утврђеном плану који ће бити истакнут на огласној табли школе. Оцене су јавне, ученик има увид у свој рад. Тестови дужи од 15 минута су најављени, оцена се уписује у дневник у року од осам дана од дана провере. Реализује се на крају наставне области, а према плану предметног наставника. Тест у трајању до 15 минута обавља се без најаве, оцена се не уписује у дневник, а спроводи се ради утврђивања остварености циља часа и савладаности дела реализованих садржаја. Тест се вреднује кроз проценте– бодове: Одличан (5) 86-100%; Врло добар (4) 70-85 %; Добар (3) 50-69 %; Довољан (2) 30-49 % Недовољан (1) 0-29 % Скала може да варира у зависности од постигнућа ученика, али не више од 5%.

- АКТИВНОСТ на часу: Активност ученика прати се и вреднује континуирано током наставног процеса. Елементи формативног оцењивања чине (поправилу у педагошкој евиденцији): усмени одговори, писмене провере до петнаест минута, ангажовање, степен развијености ученичке компет енције, активност на часу, успешност у групном раду, практичан рад, излагања и представљања изложби радова, пп презентација, резултата истраживања, плаката/паноа, модела, цртежа, графикона, табела, постера, збирке одабраних ученикових продуката рада - портфолија, у складу са програмом историје, домаћи задаци, однос према раду, писање есеја, учешћа у дебати и дискусији, сарадња у тиму, комуникација у тиму, показивање иницијативе, заинтересованост,...као и учешће на општинском, окружном или републичком такмичењу и учешће на националним и међународним такмичењима. Практични рад, пројекат је индивидуални или групни

облик рада на одређену тему. Рад у групи подразумева тимски рад ученика, ангажованост, размену, повезивање и примену идеја а има за циљ: самостално прикупљање и критички одабир информација; решавање проблема; доношење одлука; планирање и поштовање рокова; самостално учење; рад у групи; сарадња; критички однос према властитом и туђем раду. Прати се његово залагање, труд, постигнуће, напредак, активно учествовање пре заокруживања формативне оцене у сумативну. Наставник повремено прегледа ученичке радове, школску (радну) свеску (садржај свеске, уредност, цртеже, додатне текстове, историјску карту, домаћи задатак) и може их оценити и уписати у педагошку евиденцију. Подаци као што су степен самосталности у раду, креативност, степен ангажовања, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима и други подаци о ученику битни за праћење, бележе се у педагошку свеску. У закључну оцену за крај полугодишта/школске год. могу да уђу и остале активности и интересовања ученика, његова залагања, приказ и занимљивих текстова из научно-популарне литературе, редован долазак на часове додатне и допунске наставе, припремне наставе...Оцена из активности позитивно утиче на мотивацију ученика, а може бити од значаја и за општи успех ученика у његову корист.

Оцену одличан (5) добија ученик који је у стању да:

- 1) примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама; самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова;
- 2) бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података;
- 3) формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке;
- 4) решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке;
- 5) изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију и начин презентације различитим контекстима;
- 6) влада моторичким вештинама које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације; влада моторичким вештинама тако што комбинује, реорганизује склопове покрета и прилагођава их специфичним захтевима и ситуацијама тако да дела ефикасно;
- 7) самостално извршава сложене радне задатке поштујући стандардизовану процедуру, захтеве безбедности и очувања околине, показује иницијативу и прилагођава извођење, начин рада и средства новим ситуацијама;

8) доприноси групном раду продукцијом идеја, иницира и организује поделу улога и задатака; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака, посебно у ситуацији „застоја” у групном раду; фокусиран је на заједнички циљ групног рада и преузима одговорност за реализацију продукта у задатом временском оквиру;

9) утврђује приоритете и ризике и на основу тога планира и организује краткорочне и дугорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;

10) континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.

Оцену врло добар (4) добија ученик који је у стању да:

1) логички организује и самостално тумачи сложене садржинске целине и информације;

2) повезује садржаје и концепте из различитих области са ситуацијама из живота;

3) пореди и разврстава различите врсте података према више критеријума истовремено;

4) заузима ставове на основу сопствених тумачења и аргумената;

5) уме да анализира проблем, изврши избор одговарајуће процедуре и поступака у решавању нових проблемских ситуација;

6) изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију задатим контекстима;

7) влада моторичким вештинама које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације;

8) самостално извршава сложене радне задатке према стандардизованој процедури, бира прибор и алате у складу са задатком и захтевима безбедности и очувања здравља и околине;

9) планира динамику рада, организује активности у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране заједничке продукте групног рада;

10) планира и организује краткорочне и дугорочне активности, утврђује приоритете и одређује потребно време и ресурсе;

11) континуирано показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и углавном их реализује.

Оцену добар (3) добија ученик који је у стању да:

1) разуме и самостално објашњава основне појмове и везе између њих;

2) разврстава различите врсте података у основне категорије према задатом критеријуму;

- 3) уме да формулише своје ставове, процене и одлуке и објасни начин како је дошао до њих;
- 4) бира и примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању проблемских ситуација у познатом контексту;
- 5) уме јасно да искаже одређени садржај у складу са захтевом и на одговарајући начин (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући коришћење информационих технологија;
- 6) изводи основне моторичке вештине угледајући се на модел (уз демонстрацију);
- 7) самостално извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- 8) извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продукцијом и планираном динамиком рада у групи; уважава чланове тима и различитост идеја;
- 9) планира и организује краткорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;
- 10) показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује.

Оцену довољан (2) добија ученик који је у стању да:

- 1) познаје и разуме кључне појмове и информације и повезује их на основу задатог критеријума;
- 2) усвојио је одговарајућу терминологију;
- 3) закључује директно на основу поређења и аналогije са конкретним примером;
- 4) способан је да се определи и искаже став;
- 5) примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту;
- 6) уме јасно да искаже појединости у оквиру одређеног садржаја, држећи се основног захтева и на одговарајући начин (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија;
- 7) влада основним моторичким вештинама и реализује их уз подршку;
- 8) уз инструкције извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- 9) извршава додељене задатке искључиво на захтев и уз подршку осталих чланова групе; уважава чланове тима и различитост идеја;
- 10) планира и организује краткорочне активности на основу задатих услова и ресурса;

11) повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење.

Оцену недовољан (1) добија ученик који не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.

Бодовање теста: 85-100% - одличан (5)

70-84% - врлодобар (4)

50-69% - добар (3)

30-49% - довољан (2)

0-29% - недовољан (1)

Наставник: Андор Фуру

Социологија са правима грађана

У четворогодишњим стручним школама часови социологије обухваћени су на годишњем нивоу са 62 часа док у трогодишњим смеровима часови социологије су заступљени са 35 часова на годишњем нивоу.

На часовима социологије са правима грађана заступљене су различите теме; од оних који се баве уставом, људским и политилким правима као и друштвенима темама кроз осврт на историју.

Наставник такође користећи формативно и сумативно оцењивање прати напредовање ученика.

Формативно оцењивање се врши углавном кроз усмену форму; кроз организовану дискусију која омогућава ученицима да изнесу своје мишљење о важним друштвеним, политичким темама; кроз групни рад који омогућава да се код ученика изгради међусобно поверење као и могућност да кроз заједнички рад дођу до решења;

Сумативно оцењивање се врши кроз контролне радове и полугодишње тестове који су увек бодовани да би се на тај начин избегла субјективност прегледача пошто часови социологије нису прописани исходима.

Наставник уважава индивидуалне разлике ученика и на тај начин прилази сваком ученику од ког треба да добије информацију. Пошто градиво у четворогодишњим и трогодишњим стручним школама није исто заступљено ни по броју часову као ни темама однос ученика према предмету не може да се посматра једнако као да су ученици трогодишњих школа исто као и ученици четворогодишњих. Од ученика трогодишњих школа градиво је смереније, сажето и није у том обиму као у Програму за четворогодишње школе.

ОЦЕНУ 5

добија онај ученик који критички процењује социолошке феномене; који аргументовано мисли; повезује социолошке теме са темама из других области и предмета; на различите начине доноси закључке, односно на раличитим модалитетима (усмено, писано, кроз информационе технологије); учествује у дебатама и на тај начин омогућава изградњу демократског друштва у коме се уважава мишљење које је другачије и који цени саговорника;

ОЦЕНУ 4

добија онај ученик који препознаје суштину; уме да постави питања која доприносе развоју, активности часа и да тако пдостиче и мотивише себе и друге око себе; изражава своје ставове; ученик који је отворен за сарадњу и комуникацију.

ОЦЕНУ 3

пружа решења када је реч о једноставнијим проблемима; ученик који показује самосталност али уз недостатак сигурности у своје знање које је на нивоу препродукције; извршава рутинске задатке; следи упуства и савете.

ОЦЕНУ 2

показује жељу и вољу за напретком и проширивањем знања; ученик који решава једноставне задатке и пружа једноставна решења.

ОЦЕНУ 1

добија онај ученик који не показује ни вољу, ни спремност ни заинтересованост за рад.

Наставници: Берислав Кангрга и Арнолд Цеснак

Музичка култура

Ученици на часовима музичке културе требало би да се релаксирају уз учење о стилским епохама, њиховим значајним представницима и музичким делима уз обимно слушање квалитетне музике. Сваки ученик треба да има најмање две оцене у једном полугодишту с обзиром на то да из овог предмета има један час недељно.

На сваком часу може се добити и оцена из активности. Из сваке области ученик има могућност да савлада основни, средњи и напредни ниво.

Код слушања музике оцењује се запажање битних или детаља задатих у оквиру теме и јасно изражавање личног става поткрепљено чињеницама које сваки ученик за себе може дати.

• УСМЕНО ОЦЕЊИВАЊЕ

Оцена недовољан 1:

Ученик не препознаје појмове, не разуме појаве и процесе, не повезује их у логичку целину. Не препознаје ни једну епоху и ствараоце у истој.

Оцена довољан 2:

Ученик препознаје појмове, разуме појаве али их не повезује у логичку целину, лоша оријентација по епохама, понекад је неопходна додатна подршка.

Оцена добар 3:

Ученик самостално повезује појмове и процесе, даје самостално одговоре, док самостално израђује рутинске задатке. Оријентише се у епохама, препознаје векове износи своје ставове.

Оцена врло добар 4:

Ученик повезује појмове и процесе, анализира узроке и последице, даје решења за дате проблеме на основу аргумената и примера из свакодневног живота, износи своје ставове и заступа их. Не влада свим техникама учења.

Оцена одличан 5:

Ученик повезује појмове и процесе, анализира узроке и последице, даје решења за дате проблеме на основу аргумената и примера из свакодневног живота, износи своје ставове и заступа их. Решава задатке на које први пут наилази, користи различите технике и методе учења, константан је у свом раду, активан на часовима, повезује епохе и упоређује их са другим предметима, помаже другим ученицима.

• ФОРМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

Успешан:

Ученик је активан на часовима, прати рад наставника и ученика, израђује домаће задатке, образлаже своје одговоре, користи различите методе и технике учења, помаже осталим ученицима у групном, или раду у пару.

Задовољава:

Ученик повезује појмове и процесе, анализира узроке и последице, даје решења за дате проблеме, ради у групи или пару, потребна му је помоћ у новонасталим проблемским ситуацијама. Не усваја све садржаје подједнако. Потребно му је време и подршка.

Не задовољава:

Ученик не препознаје појмове, не разуме појаве и процесе, не повезује их у логичку целину. Не оријентише се на задате епохе. Не израђује домаће задатке, не прати рад на часу, не ради у групи или пару, није спреман за рад, нема потребан прибор, тј. наставна средства. Како је редован и активан у раду, ученик може добити бројчану оцену на основу формативних оцена (најмање две). Исто се односи и на остале формативне оцене.

Тестови:

1. оцена недовољан 1: до 40%
2. оцена довољан 2: 41-55%
3. оцена добар 3: 56-70%
4. оцена врло добар 4: 71-85%
5. оцена одличн 5: изнад 85%

Члан 12. правилника о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању:

Оцењивање се обавља уз уважавање способности ученика, степена спретности и умешности. Ученик са изузетним способностима, који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу остварености циљева и исхода, стандарда постигнућа, као и на основу ангажовања. Ученик који има тешкоће у учењу услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога и коме је потребна додатна подршка у образовању и васпитању, оцењује се на основу остварености циљева и стандарда постигнућа према плану индивидуализације или у току савладавања индивидуалног образовног плана.

Наставница: Тамара Мандић

Ликовна култура

Начин провере и оцена треба да подстичу ученика да напредује и активно учествује у свим видовима практичних ликовних активности и у савладавању теоретска знања из области културно-уметничког наслеђа.

Ученик треба да има минимум 2 оцене у току полугодишта од 1. до 2. разреда. Оцењивање може бити **сумативно** и **формативно** и мора бити континуирано.

Сумативно оцењивање подразумева савладавање ликовних вештина (цртање, сликање, вајање, рад у комбинованим техникама, нови медији...), и кроз креативну примену знања путем различитих активности (стваралаштво, презентације, изложбе...) и кратке усмене провере наученог садржаја (квиз питања...).

Формативно оцењивање подразумева праћење активности/ангажовање ученика на сваком часу, однос ученика према раду, поштовање задатих рокова, ангажовање ученика у групним радовима, учествовање на конкурсима, приредбама...

Наставник своја запажања води у електронском дневнику рада и својој педагошкој свесци.

Писмене провере (тестови) се оцењују према следећем критеријуму:

- 0 - 50% тачних одговора - оцена је 1
- 51 - 63% тачних одговора - оцена је 2
- 64 до 75 % тачних одговора - оцена је 3
- 76 – 87 % тачних одговора - оцена је 4
- 88 – 100 % тачних одговора оцена је 5

Практичан рад представља ликовни рад ученика у различитим техникама визуелних уметности. На једном практичном раду се реализује један или више ликовних задатака предвиђених планом и програмом.

Сваки ликовни рад оцењује се једном оценом у коју улази:

- 1) Однос према раду (заинтересованост и посвећености; да ли је ученик припремљен за час; одговорно користи материјал, прибор и алатке; одржава прибор и радни простор; потписује радове...)
- 2) Праћење постављених задатака (разуме задатак, појмове, концепт, визуелне информације, раздваја битно од небитног; повезује и пореди познате и нове информације, догађаје, идеје, ликовна дела)
- 3) оствареност циљева
- 4) маштовитост и оригиналност у изради рада.

ЛИКОВНИ РАД се оцењује бројчаном оценом од 1 до 5.

Бројчано оцењивање успеха ученика из предмета обавља се на основу следећих критеријума:

1) оцену одличан (5) добија ученик који:

- остварује веома значајан напредак у остваривању програма предмета, у потпуности и самостално испуњава захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредним нивоима посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз веома висок степен ангажовања
- континуирано показује заинтересованост
 - самостално и на креативан начин савладава ликовне вештине
- анализира уметничка дела и образлаже своја запажања
 - примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама

2) оцену врло добар (4) добија ученик који:

- веома добро остварује значајан напредак у савладавању програма предмета, самостално, испуњавање захтева који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредним нивоима посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз висок степен ангажовања
- континуирано показује заинтересованост и уважава препоруке за напредовање и примењује их
- успешно и самостално савлађује ликовне вештине
- уме да анализира ликовно дело и критички га просуђује
- повезује садржаје ликовних задатака и концепте из различитих области са ситуацијама из живота

3) оцену добар (3) добија ученик који:

- делимично остварује напредак у савладавању програма и делимично испуњава захтеве који су утврђени на основном и већем делу на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа
- показује средњи степен ангажовања и слабије примењује препоруке за напредовање

- ликовне вештине савлађује уз помоћ наставника
- анализира ликовно дело угледајући се на модел (уз демонстрацију)
- организује и тумачи задатке уз мању помоћ наставника

4) оцену довољан (2) добија ученик који:

- остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњавање уз помоћ наставничких захтева који су утврђени у већ делу основног нивоа постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа
- показује минималан степен ангажовања
 - ликовне вештине савладава само делимично и увек уз помоћ наставника
- закључке о анализираном делу износи искључиво уз помоћ наставника примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту

5) оцену недовољан (1) добија ученик који:

- не остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и ни уз помоћ наставника не испуњава захтеве који су утврђени на основном нивоу постигнућа
- није ангажован ни мало у процесу наставе
- не познаје и не разуме кључне појмове и информације и не препознаје их чак ни уз помоћ наставника
- није усвојио одговарајућу терминологију
- не примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту
 - не жели да покуша да реализује минимално чак ни уз подршку наставника.

Наставница: Каталин Јанковић

Хемија

Оцењивање се обавља уз уважавање ученикових способности, степена спретности и умешности.

ЕЛЕМЕНТИ ПРАЋЕЊА И ВРЕДНОВАЊА У ПОСТУПКУ ОЦЕЊИВАЊА

Иницијални тест - обавља се на почетку школске године, у првој или другој наставној не- дељи. Наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области, мо- дула или теме, која су од значаја за предмет. Резултат иницијалног оцењивања не оцењује се, изузетак је одлично постигнуће на истом, и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

Усмена провера постигнућа ученика - обавља се у току оба полугодишта путем непосредног одговарања, уз поштовање критеријума за оцењивање или кроз прикупљање више одговора на комплекснија питања или задатке или путем реферата и пројекта, уколико за дати разред и дату школску годину буду планирани. Ученици увек треба да буду припремљени за усмени одговор. Могу бити испитивани сваког часа и оцена је резултат континуитета у одговарању током више часова. Оцена добијена усменом провером знања у континуитету, саопштава се и образлаже ученику и уписује у дневник. Ученици могу поправљати своје усмене одговоре, одговарањем целе једне или више области из које су добили оцену којом нису задовољни.

Контролне вежбе изводиће се према унапред утврђеном плану који ће бити истакнут на сајту школе. Писмене провере знања у трајању од 45 минута се најављују, а петнаестоминутне провере знања се не морају најављивати. Током наставне године, ученичка знања ће се из наставног предмета Хемија на овај начин проверавати најмање четири пута у сваком полугодишту. Оцена се уписује у дневник у року од осам радних дана од дана провере. За контролне вежбе бројчана оцена ученичких знања доноси се на основу скале изражене у процентима, у складу са препорукама за оцењивање:

85 - 100 % - одличан (5)

70 - 84,99 % - врло добар (4)

55 - 69,99 % - добар (3)

40 - 54,99 % - довољан (2)

0 - 39,99% - недовољан (1)

Активност и резултати рада ученика - су различите активности којима се показује приме- на знања ученика, самосталност, показане вештине у коришћењу материјала, алата, инструмената и др. у извођењу задатка, као и примена мера заштите и безбедности

према себи, другима и околини, а које су у складу са програмом хемије. У активности ученика улазе кратки усмени одговори на часу приликом обнављања или обраде нове лекције, израда домаћих задатака, рад лабораторијских вежби, израда цртежа и презентација. Наставник прати активности ученика и благовремено их бележи у своју педагошку свеску. На тај начин наставник формативно оцењује ученика. Целокупна активност ученика може бити изречена сумативном оценом у дневнику. Ученик се оцењује на основу: - излагања и представљања (обрађених појмова, изложба радова, резултати истраживања, модели, цртежи, графикони, табеле, постери), учешће на општинском, окружном или републичком такмичењу - учешће у различитим облицима групног рада.

Рад на часу - је слободна наставникова процена о раду ученика током једног полугодишта/школске године. Рад на часу подразумева: ученикову пажњу, праћење, активно учествовање у наставном процесу.

Радна свеска из хемије- наставник може, али и не мора да оцени радну свеску ученика на крају полугодишта/школске године. Наставник оцењује: садржај свеске, уредност, тачност дати одговора.

Ваннаставне активности - подразумева ангажовање ученика у ваншколским активностима (Фестивал науке, сарадња са институцијама у циљу промовисања науке, конкурси...), као и током излета, посета..

Остало- у закључну оцену за крај полугодишта/школске год. могу да уђу и остале активности и интересовања ученика, његова залагања, прикази занимљивих текстова из научно- популарне литературе.

Експерименталне вежбе- ученици ће добијати једну до три оцене у току школске године, у складу са залагањем, резултатима мерења и резултатима обраде података, које у облику извештаја за сваку појединачну вежбу предају наставнику .

ОПИС ПОТРЕБНИХ ЗНАЊА И ВЕШТИНА ЗА ДОБИЈАЊЕ ОЦЕНЕ ИЗ ХЕМИЈЕ

Оцену одличан (5) добија ученик који је у стању да:

- 1) примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама; самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова;
- 2) бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података;
- 3) формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке;

- 4) решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке;
- 5) изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију и начин презентације различитим контекстима;
- 6) влада моторичким вештинама које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације; влада моторичким вештинама тако што комбинује, реорганизује склопове покрета и прилагођава их специфичним захтевима и ситуацијама тако да дела ефикасно;
- 7) самостално извршава сложене радне задатке поштујући стандардизовану процедуру, захтеве безбедности и очувања околине, показује иницијативу и прилагођава извођење, начин рада и средства новим ситуацијама;
- 8) доприноси групном раду продукцијом идеја, иницира и организује поделу улога и задатака; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака, посебно у ситуацији „застоја” у групном раду; фокусиран је на заједнички циљ групног рада и преузима одговорност за реализацију продукта у задатом временском оквиру;
- 9) утврђује приоритете и ризике и на основу тога планира и организује краткорочне и дугорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;
- 10) континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.

Оцену *врло добар (4)* добија ученик који је у стању да:

- 1) логички организује и самостално тумачи сложене садржинске целине и информације;
- 2) повезује садржаје и концепте из различитих области са ситуацијама из живота;
- 3) пореди и разврстава различите врсте података према више критеријума истовремено;
- 4) заузима ставове на основу сопствених тумачења и аргумената;
- 5) уме да анализира проблем, изврши избор одговарајуће процедуре и поступака у решавању нових проблемских ситуација;
- 6) изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију задатим контекстима;
- 7) влада моторичким вештинама које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације;

- 8) самостално извршава сложене радне задатке према стандардизованој процедури, бира прибор и алате у складу са задатком и захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- 9) планира динамику рада, организује активности у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране заједничке продукте групног рада;
- 10) планира и организује краткорочне и дугорочне активности, утврђује приоритете и одређује потребно време и ресурсе;
- 11) континуирано показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и углавном их реализује.

Оцену добар (3) добија ученик који је у стању да:

- 1) разуме и самостално објашњава основне појмове и везе између њих;
- 2) разврстава различите врсте података у основне категорије према задатом критеријуму;
- 3) уме да формулише своје ставове, процене и одлуке и објасни начин како је дошао до њих;
- 4) бира и примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању проблемских ситуација у познатом контексту;
- 5) уме јасно да искаже одређени садржај у складу са захтевом и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, ликовно и др.), укључујући коришћење информационих технологија;
- 6) изводи основне моторичке вештинама угледајући се на модел (уз демонстрацију);
- 7) самостално извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- 8) извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком рада у групи; уважава чланове тима и различитост идеја;
- 9) планира и организује краткорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;
- 10) показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује.

Оцену довољан (2) добија ученик који је у стању да:

- 1) познаје и разуме кључне појмове и информације и повезује их на основу задатог критеријума;
- 2) усвојио је одговарајућу терминологију;
- 3) закључује директно на основу поређења и аналогije са конкретним примером;

- 4) способан је да се определи и искаже став;
- 5) примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту;
- 6) уме јасно да искаже појединости у оквиру одређеног садржаја, држећи се основног захтева и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија;
- 7) влада основним моторичким вештинама и реализује их уз подршку;
- 8) уз инструкције извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- 9) извршава додељене задатке искључиво на захтев и уз подршку осталих чланова групе; уважава чланове тима и различитост идеја;
- 10) планира и организује краткорочне активности на основу задатих услова и ресурса;
- 11) повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење.

Оцену *недовољан (1)* добија ученик који не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.

ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА не може бити мања од аритметичке средине оцена. Утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године. Закључна оцена не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник, добијене било којом техником провере знања, а не може бити мања од аритметичке средине свих појединачних оцена. Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине на крају другог полугодишта.

ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА КОЈИ ОСТВАРУЈУ ДОДАТНУ ПОДРШКУ У ОБРАЗОВАЊУ

Ученик који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану (ИОП-1) оцењивање се врши у односу на постојеће стандарде и очекиване исходе у ИОП-у.

Ученик који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану са прилагођеним стандардима постостигнућа (ИОП-2), оцењује се на основу ангажовања и степена остварености циљева и прилагођених стандарда.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана (ИОП-3), оцењује се на основу праћења остваривања прописаних циљева, општих и посебних стандарда постигнућа и ангажовања.

Следећи искази описују шта ученик зна, уме и може да уради у свакој области на :

ОСНОВНОМ НИВОУ

1. Област ОПШТА ХЕМИЈА

ХЕ.1.1.1. Описује структуру атома елемената користећи: Z , A , $N(p^+)$, $N(e^-)$, $N(n^\circ)$; повезује структуру атома метала и неметала с њиховим положајем у Периодном систему елемената и на основу тога описује физичка својства и реактивност елемената.

ХЕ.1.1.2. Повезује физичка и хемијска својства супстанци из свакодневног живота и струке са структуром: честицама које граде супстанце (атоми елемената, молекули елемената, молекули једињења и јони), типом хемијске везе и међумолекулским интеракцијама.

ХЕ.1.1.3. Препознаје примере суспензија, емулзија, колоида и правих раствора у свакодневном животу и струци и употребу базира на познавању њихових својстава.

ХЕ.1.1.4. Описује утицај температуре на брзину растварања и растворљивост супстанци; изводи потребна израчунавања и припрема раствор одређеног процентног састава за потребе у свакодневном животу и струци; препознаје значење количинске концентрације. ХЕ.1.1.5. Разликује и описује киселине, базе и соли, утврђује кисело-базна својства раствора помоћу индикатора и на основу рН вредности и повезује с примерима из свакодневног живота и струке.

ХЕ.1.1.6. Саставља хемијске једначине једноставних реакција и, на основу њих, сагледава односе између масе, количине и броја честица реактанта и производа.

ХЕ.1.1.7. Препознаје да су све хемијске реакције праћене променом енергије; разликује примере хемијских реакција током којих се енергија ослобађа (егзотермне реакције) или везује (ендотермне реакције) и препознаје примере примене хемијских реакција на основу топлотних ефеката који их прате.

ХЕ.1.1.8. Наводи факторе који утичу на брзину хемијске реакције и хемијску равнотежу.

ХЕ.1.1.9. Описује процесе оксидације и редукције; препознаје примере ових процеса у свакодневном животу и струци; разликује пожељне од непожељних процеса и наводи поступке којима се ти процеси спречавају (заштита метала од корозије).

2. Област НЕОРГАНСКА ХЕМИЈА

ХЕ.1.2.1. Описује налажење метала и неметала у природи; наводи најважније легуре и описује њихова својства; испитује огледима и описује основна физичка својства метала и неметала; наводи примену метала, неметала и племенитих гасова у свакодневном животу и струци.

ХЕ.1.2.2. Испитује огледима и описује реактивност алуминијума, гвожђа, бакра и цинка с кисеоником, водом и хлороводоничном киселином, као и реакције кисеоника с водоником, угљеником и сумпором.

ХЕ.1.2.3. Препознаје неорганска једињења значајна у свакодневном животу и струци на основу назива и формуле и повезује својства и примену тих једињења.

3. Област ОРГАНСКА ХЕМИЈА

ХЕ.1.3.1. Препознаје угљоводонике, алкоhole, алдехиде, кетоне, карбоксилне киселине, естре и примарне аmine на основу структурне формуле, функционалне групе, назива према IUPAC номенклатури и тривијалног назива који се користи у струци. ХЕ.1.3.2. Описује физичка својства (агрегатно стање, температура топљења и кључања, растворљивост у поларним и неполарним растварачима, густина) угљоводоника, алкоhole, алдехида, кетона, карбоксилних киселина, естара и примарних амина и повезује их са структуром њихових молекула и међумолекулским интеракцијама.

ХЕ.1.3.3. Наводи хемијске реакције угљоводоника (сагоревање и полимеризација), алкоhole

(оксидација до алдехида и карбоксилних киселина и сагоревање) и карбоксилних киселина (неутрализација, естерификација).

ХЕ.1.3.4. Повезује физичка и хемијска својства органских једињења и њихових смеша с употребом и значајем у свакодневном животу, струци и хемијској индустрији (земни гас, нафта, пластичне масе, каучук, гума, боје, ацетилен, метанол, етанол, етилен-гликол, глицерол, формалдехид, ацетон, мравља киселина, сирћетна киселина, бензоева киселина, лимунска киселина, млечна киселина, палмитинска киселина, стеаринска киселина, олеинска киселина).

4. Област БИОХЕМИЈА

ХЕ.1.4.1. Описује структуру и физичка својства: моносахарида, дисахарида и полисахарида (глукозе, фруктозе, сахарозе, лактозе, скроба, гликогена и целулозе), естара који су главна компонента масти, уља, воскова, и аминокиселина као мономерних јединица протеина.

ХЕ.1.4.2. Наводи улогу и заступљеност угљених хидрата, масти, уља, воскова, протеина и витамина у живим системима, као и улогу ДНК.

ХЕ.1.4.3. Познаје алкалоиде као природна и синтетичка хемијска једињења која имају корисна и штетна физиолошка дејства.

ХЕ.1.4.4. Познаје улогу и примену антибиотика као природних и синтетичких хемијских једињења.

5. Област ХЕМИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ХЕ.1.5.1. Рукује супстанцама (производима) у складу с ознакама опасности, упозорења и обавештења на амбалажи; придржава се правила о начину чувања супстанци (производа) и одлагању отпада.

ХЕ.1.5.2. Наводи загађиваче ваздуха, воде, земљишта и описује њихов утицај на животну средину.

ХЕ.1.5.3. Описује потребу и предност рециклаже стакла, папира и другог чврстог отпада.

СРЕДЊЕМ НИВОУ

1. Област ОПШТА ХЕМИЈА

ХЕ.2.1.1. Повезује електронску конфигурацију атома елемената до атомског броја 20 са својствима елемената и њиховим положајем у Периодном систему елемената.

ХЕ.2.1.2. На основу Луисове октетне теорије и електронске конфигурације атома елемената представља настајање ковалентне везе у молекулима елемената и молекулима једињења, а на основу електронске конфигурације јона настајање јонске везе између елемената 1. и 2. групе и елемената 16. и 17. групе Периодног система елемената.

ХЕ.2.1.3. Изводи потребна израчунавања и припрема раствор одређене количинске концентрације.

ХЕ.2.1.4. Објашњава шта су киселине и базе према протолитичкој теорији; разликује јаке и слабе киселине и базе на основу степена дисоцијације; користи јонски производ воде у израчунавању концентрације водоник- и хидроксид-јона, рН и рОН вредности водених раствора.

ХЕ.2.1.5. Описује да до хемијске реакције долази при судару молекула који имају довољну енергију (енергију активације).

ХЕ.2.1.6. Саставља хемијске једначине реакција, на основу хемијских једначина и познатих података израчунава масу, запремину, количину и број честица супстанци које настају или су потребне за хемијске реакције.

ХЕ2.1.7. Идентификује егзотермне и ендотермне реакције на основу термохемијских једначина или вредности промене енталпије и повезује их с практичним значајем.

ХЕ.2.1.8. Наводи примере реверзибилних хемијских реакција; препознаје утицај промене концентрације, температуре и притиска на однос концентрација реактаната и производа у затвореном равнотежном систему и повезује Ле Шателјеов принцип с процесима у хемијској индустрији.

ХЕ.2.1.9. Повезује положај метала у напонском низу с реактивношћу и практичном применом; наводи електрохемијске процесе и њихову примену (хемијски извори струје, електролиза и корозија).

2. Област НЕОРГАНСКА ХЕМИЈА

ХЕ.2.2.1. Упореджује реактивност метала натријума, магнезијума, алуминијума, калијума, калцијума, гвожђа, бакра, цинка с водом и гасовима из ваздуха (O_2 , CO_2).

ХЕ.2.2.2. Описује квалитативни састав и примену легура гвожђа, бакра, цинка и алуминијума.

ХЕ.2.2.3. Пише једначине оксидације метала и неметала са кисеоником; разликује киселе, базне и неутралне оксиде на основу реакције оксида са водом, киселинама и базама и изводи огледе којима то потврђује.

ХЕ.2.2.4. Објашњава реакције настајања CO , CO_2 , SO_2 , HCl и NH_3 из фосилних горива и/или у индустријским процесима и описује њихов утицај на животну средину.

ХЕ.2.2.5. Описује налажење силицијума у природи и примену силицијума, SiO_2 и силикона у техници, технологији и медицини.

ХЕ.2.2.6. Наводи карактеристике неорганских једињења у комерцијалним производима хемијске индустрије (хлороводонична киселина, сумпорна киселина, азотна киселина, фосфорна киселина, натријум-хидроксид, раствор амонијака, водоник-пероксид), мере предострожности у раду и начин складиштења.

3. Област ОРГАНСКА ХЕМИЈА

ХЕ.2.3.1. Пише структурне формуле на основу назива према IUPAC номенклатури и на основу назива пише структурне формуле угљоводоника, алкохола, фенола, алдехида, кетона, карбоксилних киселина, естара, примарних амина; разликује структурне изомере и пише њихове формуле и називе према IUPAC номенклатури.

ХЕ.2.3.2. Класификује органска једињења према структури угљоводоничног низа на ациклична и циклична, засићена и незасићена, алифатична и ароматична; класификује алкоhole према атому угљеника за који је везана хидроксилна група на примарне,

секундарне и терцијарне; класификује алкохоле и карбоксилне киселине према броју функционалних група.

ХЕ.2.3.3. Наводи начине добијања једињења која имају примену у свакодневном животу и струци (етен, етин, етанол, етанска киселина) и пише одговарајуће једначине хемијских реакција.

ХЕ.2.3.4. Пише једначине хемијских реакција представника класе органских једињења чији је назив или структурна формула дата: угљоводоника (супституција и адиција), алкохола (дехидратација, оксидација до карбонилних једињења и карбоксилних киселина и сагоревање), карбоксилних киселина (неутрализација, естерификација), естера (хидролиза).

4. Област БИОХЕМИЈА

ХЕ.2.4.1. Повезује структуру моносахарида, дисахарида и полисахарида, структуру естера из масти, уља и воскова, структуру аминокиселина и протеина са својствима и улогом у живим системима.

ХЕ.2.4.2. Описује четири нивоа структурне организације протеина: примарну, секундарну, терцијарну и кватернерну структуру и наводи њихов значај за биолошку активност протеина у живим системима.

ХЕ.2.4.3. Описује структуру нуклеинских киселина; разликује рибонуклеотиде од дезокси-рибонуклеотида и наводи улогу и-РНК, р-РНК и т-РНК у живим системима.

5. Област ХЕМИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ХЕ.2.5.1. Објашњава настајање, последице и поступке за спречавање појаве киселих киша и ефекта стаклене баште; објашњава значај озонског омотача, узрок настанка озонских рупа и последице.

ХЕ.2.5.2. Објашњава значај употребе постројења за пречишћавање воде и ваздуха, индустријских филтера, аутомобилских катализатора и сличних уређаја у свакодневном животу и индустрији.

НАПРЕДНОМ НИВОУ

1. Област ОПШТА ХЕМИЈА

ХЕ.3.1.1. Објашњава периодичне трендове (атомски полупречник, енергија јонизације, афинитет према електрону, електронегативност) на основу електронске конфигурације атома елемената у s-, p- и d-блоковима Периодног система елемената.

ХЕ.3.1.2. Објашњава стварање хемијске везе (јонске, ковалентне – сигма и пи везе, коорди-нативно-ковалентне везе и металне везе); објашњава настајање водоничне везе,

њен значај у природним системима; предвиђа физичка и хемијска својства супстанци зависно од типа хемијске везе, симетрије молекула, поларности и међумолекулских интеракција.

ХЕ.3.1.3. Припрема растворе одређеног процентног састава и одређене масене и количинске концентрације од течних и чврстих супстанци, кристалохидрата и концентрованијих раствора и изводи потребна прерачунавања једног начина изражавања квантитативног састава раствора у други.

ХЕ.3.1.4. Израчунава рН и рОН вредности водених раствора јаких киселина и база; процењује јачину киселина и база на основу константе дисоцијације, K_a и K_b , и пише изразе за K_a и K_b .

ХЕ.3.1.5. Предвиђа кисело-базна својства водених раствора соли на основу реакције соли са водом и пише одговарајуће хемијске једначине.

ХЕ.3.1.6. Објашњава састав, хемијска својства и значај пуфера.

ХЕ.3.1.7. Предвиђа смер одвијања јонских реакција и пише једначине реакција.

ХЕ.3.1.8. Изводи стехиометријска израчунавања која обухватају реактант у вишку, нечистоћу реактаната (сировина) и одређује принос реакције.

ХЕ.3.1.9. Израчунава промену енталпије при хемијским реакцијама на основу стандардних енталпија настајања.

ХЕ.3.1.10. Пише и примењује изразе за брзину хемијске реакције и константу равнотеже; израчунава на основу одговарајућих података нумеричку вредност константе; наводи да константа равнотеже зависи једино од температуре; предвиђа утицај промене концентрације, температуре и притиска на хемијски систем у равнотежи на основу Ле Шателјеовог принципа.

ХЕ.3.1.11. Одређује оксидационе бројеве елемената у супстанцама, оксидационо и редукционо средство и одређује коефицијенте у једначинама оксидо-редукционих реакција.

2. Област НЕОРГАНСКА ХЕМИЈА

ХЕ.3.2.1. Испитује огледима, упоређује и објашњава општа физичка и хемијска својства елемената у оквиру: 1. и 2. групе, 13–17. групе, d-блока (хрома, мангана, гвожђа, бакра, цинка, сребра) и њихових једињења.

ХЕ.3.2.2. Објашњава на основу редукционих својстава метала (гвожђа, бакра и цинка) хемијске реакције са разблаженим и концентрованим киселинама чији анјони имају оксидациона својства (азотна и сумпорна киселина) и пише одговарајуће једначине хемијских реакција.

ХЕ.3.2.3. Испитује огледима, описује и хемијским једначинама представља реакције у којима се испољавају амфотерна својства супстанци. ХЕ.3.2.4. Објашњава принципе различитих метода добијања метала у елементарном стању (електролиза растопа, редукција са алуминијумом, редукција са угљеником и угљеник(II)- оксидом) и наводи економске и еколошке ефекте.

ХЕ.3.2.5. Примењује физичко-хемијске методе квалитативне и квантитативне анализе.

3. Област ОРГАНСКА ХЕМИЈА

ХЕ.3.3.1. Пише структурне формуле на основу назива према IUPAC номенклатури и на основу назива пише структурне формуле за халогене деривате угљоводоника, етре, ацил- халогениде, анхидриде киселина, амиде, аmine, нитроједињења и органска једињења са сумпором.

ХЕ.3.3.2. Класификује аmine према броју алкил-група везаних за атом азота на примарне, секундарне и терцијарне.

ХЕ.3.3.3. Објашњава облик молекула органских једињења (углове веза) на основу хибриди- зације атома угљеника у молекулима; илуструје и идентификује врсте изомерије; разликује просторну и конституциону изомерију, као и конформације.

ХЕ.3.3.4. Предвиђа, испитује огледима и објашњава физичка својства органских једињења на основу структуре угљоводоничног низа, функционалне групе и међумолекулских интеракција.

ХЕ.3.3.5. На основу структуре молекула предвиђа тип хемијске реакције којој једињење подлеже (адиција, супституција, елиминација) и пише одговарајуће једначине хемијских реакција.

ХЕ.3.3.6. Испитује огледима и објашњава хемијска својства алкохола, разлику у реактивности примарних, секундарних и терцијарних алкохола, као и разлику између алдехида и кетона на основу реакција оксидације slabим оксидационим средствима.

ХЕ.3.3.7. Објашњава утицај структуре и утицај удаљене групе на киселост и базност органских једињења; пореди киселост алкохола, фенола и карбоксилних киселина, базност амина и пише одговарајуће једначине хемијских реакција.

ХЕ.3.3.8. Наводи својства и примену органских једињења са сумпором и упоређује њихова физичка и хемијска својства са својствима одговарајућих органских једињења са кисеоником.

ХЕ.3.3.9. Користи тривијалне називе за основне представнике хетероцикличних једињења (пирол, фуран, тиофен, пиран, пиридин, пиримидин, пурин); објашњава

физичка и хемијска својства ових једињења, наводи њихов значај и распрострањеност у природи и описује њихову практичну примену.

ХЕ.3.3.10. Изводи огледе којима доказује елементе који улазе у састав органских једињења; примењује методе изоловања и пречишћавања природних производа (дестилација, екстракција, кристализација, хроматографија).

4. Област БИОХЕМИЈА

ХЕ.3.4.1. Објашњава појаву стереоизомерије код моносахарида.

ХЕ.3.4.2. На основу назива, формула и врсте веза разликује структуру молекула дисахарида (малтозе, лактозе, сахарозе, целобиозе) и полисахарида (скроба, целулозе и гликогена).

ХЕ.3.4.3. Објашњава хемијска својства моносахарида (оксидација, редукција, грађење гликозида, грађење естара са фосфорном киселином); разликује и огледом доказује редукујуће и нередукујуће угљене хидрате на основу реакције са Фелинговим и Толенсовим реагенсом.

ХЕ.3.4.4. Класификује липиде на основу реакције базне хидролизе; испитује огледима и објашњава њихова физичка и хемијска својства и улогу у живим системима.

ХЕ.3.4.5. Објашњава структуру, физичка и хемијска својства аминокиселина; предвиђа наелектрисање аминокиселина на различитим рН вредностима; објашњава међусобно повезивање 2-аминокиселина (α -аминокиселина) пептидном везом, као и природу пептидне везе.

ХЕ.3.4.6. Објашњава четири нивоа структурне организације протеина: примарну, секундарну, терцијарну и кватернерну структуру и њихов значај за биолошку активност протеина у живим системима.

ХЕ.3.4.7. Објашњава улогу ензима у живим системима и утицај различитих фактора на активност ензима (температура, промена рН вредности, додатак јона тешких метала, кофактори и коензими, инхибитори).

ХЕ.3.4.8. Објашњава основне принципе чувања, преноса и испољавања генетских информација.

ХЕ.3.4.9. Објашњава функционисање метаболизма, да се у оквиру деградационе фазе метаболизма (катаболизма) разградњом угљених хидрата, протеина и липида до мањих молекула (вода, угљеник(IV)-оксид, млечна киселина) ослобађа енергија која се конзервира у облику АТФ-а и редукованих форми коензима, док се у биосинтетској фази метаболизма (анаболизма) ова енергија, као и неки једноставнији молекули који настају

у оквиру катаболичких процеса, користе за изградњу сложених биомолекула протеина, липида, полисахарида и нуклеинских киселина, који су организму потребни.

5. Област ХЕМИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ХЕ.3.5.1. Објашњава методе пречишћавања воде (физичко-механичке, хемијске и биолошке).

ХЕ.3.5.2. Објашњава допринос хемије заштити животне средине и предлаже активности којима доприноси очувању животне средине.

Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања у делу опште образовних предмета Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, 2013.

Наставници хемије:
Ангела Ринд Њереш Новак
Слађана Богуновић

Физика

Оцењивање се обавља уз уважавање ученикових способности, степена спретности и умешности.

Ученик са изузетним способностима, који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обogaћен начин применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу остварености циљева и прописаних стандарда постигнућа, као и на основу ангажовања. Ученик који има тешкоће у учењу услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога и коме је потребна додатна подршка у образовању и васпитању, оцењује се на основу остварености циљева и стандарда постигнућа према плану индивидуализације или у току савладавања индивидуалног образовног плана.

Елементи оцењивања ученичких постигнућа из наставног предмета Физика:

- усвојеност образовних садржаја
- примена знања
- активност ученика.

Примена знања испитује се писмено и усмено.

Писмено испитивање се обавља путем писмених и контролних задатака и тестова. Писмене провере знања у трајању од 45 минута се најављују, а петнаестоминутне провере знања се не морају најављивати. Током наставне године, ученичка знања ће се из наставног предмета Физика на овај начин проверавати најмање 4 пута. За контролне задатке бројчана оцена ученичких знања доноси се на основу скале изражене у процентима, у складу са препорукама за оцењивање:

85 - 100 % - одличан (5)

70 - 84,99 % - врло добар (4)

55 - 69,99 % - добар (3)

33 - 54,99 % - довољан (2)

0 – 32.99% - недовољан (1)

На писменим проверама знања нема негативних поена.

Петнаестоминутне контролне вежбе се изражавају у процентима и потребне су најмање две такве провере како би се у књигу евиденције уписала једна оцена.

Приликом прегледања писмених радова, наставник се се води следећим правилима:

- Ако се кроз део задатка провлачи рачунска грешка из претходног дела задатка, без које би решење тог дела задатка било тачно, за решење тог дела задатка се додељује 80% бодова предвиђених за тачно решење;
- Ако је у задатку или делу задатка погрешно израчуната бројна вредност или изостављена јединица физичке величине, одузима се један бод. Под рачунском грешком се не подразумева груба грешка у реду величине (Нпр. геч је о видљивој светлости, а ученик добија таласну дужину реда величине 10^{-28} m ; за брзину светлости добија 10^9 m/s ; коефицијент корисног дејства 1,2, и сличе грубе грешке.)
- Ако је направљена случајна грешка, не додељују се поени за тај корак задатка, а од остатка, уколико је тачно урађен са направљеном „грешком“, се додељује 80 %
- Ако је ученик написао два различита решења задатка или дела задатка, а једно од њих није јасно прецртано, решење се не признаје.
- Уколико је решење задатка оригинално и тачно, ученик се може наградити додатним поенима или на други начин.

Усмено оцењивање се обавља путем непосредног одговарања, уз поштовање критеријума за оцењивање или кроз прикупљање више одговора на комплекснија питања или задатке или путем реферата и пројекта, уколико за дати разред и дату школску годину буду планирани.

Закључна оцена не може бити мања од аритметичке средине оцена.

Опис потребних знања и вештина за добијање оцене из физике:

Оцена одличан (5)

- Ученик примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама;
- Самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова;
- Бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података
- Формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке;
- Решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке;

- Изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију и начин презентације различитим контекстима;
- Самостално извршава сложене радне задатке поштујући стандардизовану процедуру, захтеве безбедности и очувања околине, показује иницијативу и прилагођава извођење, начин рада и средства новим ситуацијама;
- Доприноси групном раду продукцијом идеја, иницира и организује поделу задатака; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака, посебно у ситуацији „застоја” у групном раду; фокусиран је на заједнички циљ групног рада и преузима одговорност за реализацију продуката у задатом временском оквиру;
- Утврђује приоритете и ризике и на основу тога планира и организује краткорочне и дугорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;
- Континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.
- Ученик репродукује градиво, разуме, надограђује стечена знања.
- Самостално образлаже садржај наводећи и своје примере, решава и сложене проблеме и задатке. Одлично познаје физичке појаве, изводи закључке на основу физичких појава које је видео или замислио, повезује податке са графика и других визуелизација, корелише стечена знања са садржајима других предмета.
- Може преносити своја знања другима и сигурно и јасно излаже сопствене ставове о проблематици.

Оцена врло добар (4)

- Логички организује и самостално тумачи сложене садржинске целине и информације;
- Повезује садржаје и концепте из различитих области са ситуацијама из живота;
- Пореди и разврстава различите врсте података према више критеријума истовремено;
- Заузима ставове на основу сопствених тумачења и аргумената;
- Уме да анализира проблем, изврши избор одговарајуће процедуре и поступака у решавању нових проблемских ситуација;

- Изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију задатим контекстима;
- Самостално извршава сложене радне задатке према стандардизованој процедури, бира прибор и алате у складу са задатком и захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- Планира динамику рада, организује активности у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране заједничке продукте групног рада;
- Планира и организује краткорочне и дугорочне активности, утврђује приоритете и одређује потребно време и ресурсе;
- Континуирано показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и углавном их реализује.
- У стању је да надогради стечена знања. Садржај образлаже самостално, користи задате примере и самостално решава проблеме и задатке. Познаје физичке ознаке, повезује задате податке, ретко не може да реши сложене проблеме и задатке, није самосталан у решавању најтежих задатака.
- Приликом израде рачунских задатака сналази се и решава и задатке који су сасвим нови, уз повезивање свих стечених знања из свих школских предмета., коришћењем већ виђених и решених задатака.

Оцена добар (3)

- Разуме и самостално објашњава основне појмове и везе између њих;
- Разврстава различите врсте података у основне категорије према задатом критеријуму;
- Уме да формулише своје ставове, процене и одлуке и објасни начин како је дошао до њих;
- Бира и примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању проблемских ситуација у познатом контексту;
- Уме јасно да искаже одређени садржај у складу са захтевом и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, и др.), укључујући коришћење информационих технологија;
- Самостално извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине;

- Извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком рада у групи; уважава чланове тима и различитост идеја;
- Планира и организује краткорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;
- Показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује.
- Ученик репродукује и разуме основне физичке појмове, разуме садржај, али је површан у његовој примени.
- Садржај може образложити користећи задате примере, али уз интервенцију наставника.
- Познаје основне физичке формуле, самостално решава задатке средње тежине, и проблеме.
- Уме да реши рачунске задатке који су слични задацима рађеним на редовној настави.
- Понекад греша приликом самосталног решавања сложених проблема или задатака.
- Повезује податке приказане графицима, сликама или таблицама и интерпретира их самостално.
- Јасно излаже садржаје али је нејасан у аргументацији.

Оцена довољан (2)

- Познаје и разуме кључне појмове и информације и повезује их на основу задатог критеријума;
- Усвојио је одговарајућу терминологију;
- Закључује директно на основу поређења и аналогije са конкретним примером;
- Способан је да се определи и искаже став;
- Примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту;
- Уме јасно да искаже појединости у оквиру одређеног садржаја, држећи се основног захтева и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, и др.), укључујући и коришћење информационих технологија;

- Уз инструкције извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
- Извршава додељене задатке искључиво на захтев и уз подршку осталих чланова групе; уважава чланове тима и различитост идеја;
- Планира и организује краткорочне активности на основу задатих услова и ресурса;
- Повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење.
- Ученик репродукује и препознаје основне појмове: разуме садржај, али не зна да га примени ни образложи на непознатим задацима.
- Познаје основне физичке формуле, али често греша приликом самосталног решавања чак и једноставних проблема и задатака.
- Препознаје податке приказане графицима, сликама или у табелама али их не може у потпуности самостално интерпретирати, већ му је потребна помоћ наставника.
- Аргументује површно и несигурно па је нејасан и у излагању градива.

Оцена недовољан (1)

- Ученик који не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.
- Ученик не препознаје основне физичке појмове, или их само може набројати.
- Не показује разумевање садржаја ни уз помоћ наставника и није у стању самостално да га репродукује.
- Не може самостално да решава најпростије рачунске задатке.

Наставници: Ангела Ринд Њереш Новак и Стефан Кљајић

Психологија комуникације

ФОРМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ – у току школске године у педагошкој документацији ће се водити евиденција о: нивоу на којем је ученик урадио иницијални тест, оцењиваће се блиц и појединачне усмене провере, континуирано ће се пратити активност ученика за време часова, израда домаћег задатка, критичко размишљање за време дискусије на часовима и реално процењивање властитог и успеха других ученика у одељењу. На кварталима ученицима ће бити уписиване препоруке за даљи рад.

Постигнуће изражено у процентима.

81-100 %	Одличан (5)
71-80 %	Врло добар (4)
51-70 %	Добар (3)
31-50 %	Довољан (2)
0-30 %	Недовољан (1)

СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ:

Оцену одличан (5) добија ученик који је у стању да:

- наведе и објасни основне појмове психичког живота
- анализира и освести значај психологије за делатност фризера
- наведе основне карактеристике појма личности
освести улогу темперамента и карактера у понашању фризера и корисника услуга
- увиђа различитости појединих карактеристика личности кроз различите животне циклусе
- наведе психичке поремећаје
- разуме значај превенције психичких поремећаја за ментално здравље
- објашњава значај превенције и здравих стилова живота
- прави разлику између особина и понашања
- препознаје особине и понашања у свакодневном животу
- наведе и објасни спољашње и унутрашње чиниоце опажања и пажње и памћења
- наведе улогу учења у свакодневном животу
- опише принципе појединих врста учења (условљавањем, награђивањем, увиђањем, учењем по моделу)
- наведе и опише узроке заборављања
- наведе основне емоције и начине изражавања емоција

- опише настанак и улогу емоција
- разликује и наведе узрочнике стреса
- разуме механизам настанка психосоматских обољења
- разликује поједине мотиве и описује хијерархијску природу мотивације (Маслов)
- опише поједине механизме одбране и да за њих пронађе примере у свакодневном функционисању
- опише основне карактеристике опажања других особа
- опише и препознаје у свакодневном животу грешке у опажању људи
- објасни настанак и улогу става
- наведе и опише улоге стереотипа и предрасуда
- опише комуникациони процес
- наводи карактеристике и улогу различитих врста комуникације (вербална и невербална комуникација)
- наводи и описује изворе неспоразума у комуникацији
- објашњава услове успешне комуникације
- упореди предности и недостатке различитих стилова комуникације
- објасни динамику, узорке конфликтних ситуација и препоруке за употребу различитих стилова решавања конфликта
- наведе значај асертивне комуникације и у стању је да је примени на примерима из свакодневног живота
- разликује врсте група и њихову динамику
- објашњава последице различитих стилова руковођења групом
- препозна и опише функцију и значај појединих улога у тимском раду
- демонстрира вештине тимског рада у конкретној задатој ситуацији
- разликује и опише факторе који утичу на успешност у послу (особине личности, спољни фактори)
- наведе способности и особине личности значајне за занимања у делатности личних услуга
- анализира значај познавања психолошких карактеристика корисника – мотивација, узраст, тип личности, припадност групи и сл.
- освести значај изградње коректног односа према корисницима – уважавање, стварање поверења, помоћ при одлучивању за врсту услуге, прихватање корисника, вођење разговора, реаговање на рекламације и сл.

- наведе и опише поједине фазе у комуникацији с корисницима услуга (припрема за рад; први контакт; утврђивање жеља корисника услуга; презентација властите понуде; приговор и рекламације; завршетак и крај контакта)
- објасни факторе који утичу на опажање и памћење рекламне поруке
- опише значај психолошких сазнања у пласирању производа и услуга на тржишту
- објасни функције истраживања тржишта

Оцену врло добар (4) добија ученик који је у стању да:

- наведе и објасни основне појмове психичког живота
- објасни значај психологије за делатност фризера
- наведе основне карактеристике појма личности
- објасни улогу темперамента и карактера у понашању фризера и корисника услуга
- наведе психичке поремећаје
- разуме значај превенције психичких поремећаја за ментално здравље
- објашњава значај превенције и здравих стилова живота
- препознаје особине и понашања у свакодневном животу
- прави разлику између опажања, пажње и памћења
- наведе улогу учења у свакодневном животу
- наведе и опише узроке заборављања
- наведе основне емоције и начине изражавања емоција
- опише улогу емоција
- разликује и наведе узрочнике стреса
- разликује поједине мотиве
- опише поједине механизме одбране и да за њих пронађе примере у свакодневном функционисању
- опише основне карактеристике опажања других особа
- опише и препознаје у свакодневном животу грешке у опажању људи
- објасни улогу става
- наведе и опише улоге стереотипа и предрасуда
- опише комуникациони процес
- наводи карактеристике и улогу различитих врста комуникације (вербална и невербална комуникација)
- наводи и описује изворе неспоразума у комуникацији
- објашњава услове успешне комуникације

- упореди предности и недостатке различитих стилова комуникације
- објасни узорке конфликтних ситуација и препоруке за употребу различитих стилова решавања конфликта
- наведе значај асертивне комуникације и у стању је да је примени на примерима из свакодневног живота
- објашњава појам групе
- препозна и опише функцију и значај појединих улога у тимском раду
- демонстрира вештине тимског рада у конкретној задатој ситуацији
- разликује и опише факторе који утичу на успешност у послу (особине личности, спољни фактори)
- наведе способности и особине личности значајне за занимања у делатности личних услуга
- анализира значај познавања неких психолошких карактеристика корисника – мотивација, узраст, тип личности, припадност групи и сл.
- освести значај изградње коректног односа према корисницима – уважавање, стварање поверења, помоћ при одлучивању за врсту услуге, прихватање корисника, вођење разговора, реаговање на рекламације и сл.
- наведе и опише поједине фазе у комуникацији с корисницима услуга (припрема за рад; први контакт; утврђивање жеља корисника услуга; презентација властите понуде; приговор и рекламације; завршетак и крај контакта)
- објасни факторе који утичу на опажање и памћење рекламне поруке
- опише значај психолошких сазнања у пласирању производа и услуга на тржишту

Оцену добар (3) добија ученик који је у стању да:

- наведе основне појмове психичког живота
- наведе неке од важности психологије за делатност фризера
- наведе основне карактеристике појма личности
- наведе психичке поремећаје
- разуме значај превенције психичких поремећаја за ментално здравље
- објашњава значај превенције и здравих стилова живота
- препознаје особине и понашања у свакодневном животу
- наведе улогу учења у свакодневном животу
- наведе узроке заборављања
- наведе основне емоције и неке од начина изражавања емоција

- разликује и наведе узрочнике стреса
- разликује поједине мотиве
- наведе поједине механизме одбране и да за њих пронађе примере у свакодневном функционисању
- опише основне карактеристике опажања других особа
- наведе улоге стереотипа и предрасуда
- опише комуникациони процес
- наводи карактеристике и улогу различитих врста комуникације (вербална и невербална комуникација)
- наводи и описује изворе неспоразума у комуникацији
- објашњава услове успешне комуникације
- упореди предности и недостатке неких стилова комуникације
- наведе значај асертивне комуникације и у стању је да је примени на примерима из свакодневног живота
- објашњава појам групе
- препозна и опише функцију и значај појединих улога у тимском раду
- разликује и опише факторе који утичу на успешност у послу (особине личности, спољни фактори)
- наведе способности и особине личности значајне за занимања у делатности личних услуга
- освести значај изградње коректног односа према корисницима – уважавање, стварање поверења, помоћ при одлучивању за врсту услуге, прихватање корисника, вођење разговора, реаговање на рекламације и сл.
- наведе поједине фазе у комуникацији с корисницима услуга (припрема за рад; први контакт; утврђивање жеља корисника услуга; презентација властите понуде; приговор и рекламације; завршетак и крај контакта)
- објасни факторе који утичу на опажање и памћење рекламне поруке

Оцену довољан (2) добија ученик који је у стању да:

- препозна основне појмове психичког живота
- наведе неке од важности психологије за делатност фризера
- наведе неке психичке поремећаје
- разуме значај превенције психичких поремећаја за ментално здравље
- разуме значај превенције и здравих стилова живота

- препознаје особине и понашања у свакодневном животу
- наведе улогу учења у свакодневном животу
- наведе неке од основних емоција и неке од начина изражавања емоција
- препознаје узрочнике стреса
- разуме појам комуникације
- наводи изворе неспоразума у комуникацији
- препознаје значај асертивне комуникације
- препознаје неке важне факторе који утичу на успешност у послу (особине личности, спољни фактори)
- освести значај изградње коректног односа према корисницима – уважавање, стварање поверења, помоћ при одлучивању за врсту услуге, прихватање корисника, вођење разговора, реаговање на рекламације и сл.

Оцену недовољан (1) добија ученик који не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.

Наставница: Сања Поповић

Рачунарство и информатика

Принципи оцењивања, су:

- 1) објективност у оцењивању према утврђеним критеријумима;
- 2) поузданост: означава усаглашеност оцене са утврђеним, јавним и прецизним критеријумима оцењивања;

Наставник је дужан да обавести ученике о наставним садржајима који ће се проверавати према распореду најкасније пет дана пре провере. Распоредом може да се планира највише једна провера у дану, а три у наставној недељи. Оцена из писмене провере постигнућа уписује се у дневник у року од осам радних дана од дана провере, у противном писмена провера се поништава.

Ако након писмене провере постигнућа више од половине ученика једног одељења добије недовољну оцену, писмена провера се поништава за ученика који је добио недовољну оцену. Оцена са писмене провере може бити поништена и ученику који није задовољан оценом. Писмена провера понавља се једанпут и може да буде организована на посебном часу. Након поништене писмене провере, а пре организовања поновљене, наставник је дужан да одржи допунску наставу, односно допунски рад. Ученик и родитељ има право на образложење оцене, као и право увида у рад ученика (писмене радове, контролне задатке, тестове знања, производе практичног рада, презентације и др.) на основу кога је оцена дата.

Писмене провере знања:

Ученику је током писане провере знања забрањена употреба недопуштених средстава (мобиљни телефони, бубице, свеске, пушкице, књиге) и преписивање. Уколико наставник примети на часу употребу оваквих средстава против ученика се покреће васпитно-дисциплински поступак који означава тежу повреду радних обавеза ученика. Уколико наставник утврди да је ученик преписао (плагирао) туђ рад у било којој мери, сматра се да ученик није одговорио на задатак и добија оцену недовољан (1). Уколико наставник нађе два (или више) иста задатка код различитих ученика, како садржински или по сличним грешкама, сматра се да ученици нису написали задатак без обзира ко је од кога преписао и задатак се за те ученике понавља. Све писане провере знања треба писати писаним словима читко и уредно.

Ученику се не може умањити оцена из предмета због односа ученика према ваннаставним активностима или непримереног понашања у школи.

Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах по добијању, са образложењем. Образложење оцене садржи препоруку које активности ученик треба да предузме у даљем раду.

Усмене провере знања

У току полугодишта једна оцена може да буде на основу усмене провере постигнућа ученика. Ученици чије знање наставник проверава на часу усменим путем бирају се методом случајног одабира, према жељама ученика да тог дана одоварају усменим путем, или у договору са наставником.

Учеников успех на усменим проверама знања вреднује се на следећи начин, а у складу са Правилницима о оцењивању у основној и средњој школи:

- Одличан (5)

ученик на постављено питање одговара самостално, и показује висок ниво познавања градива, одговара на потпитања наставника без помоћи наставника и самостално повезује знања уводећи и појмове и појаве које се тичу других предмета, или на начин који показује висок степен развијености међупредметних компетенција. Успешно решава задатке на свим нивоима постигнућа (почев од препознавања градива до примене наученог на новим примерима). Успешно актуализује своја знања и повезује их са стварним примерима из живота.

- Врло добар (4)

ученик самостално одговара на питања, уз минималну помоћ и погрешке, добро познаје појмове који се тичу градива, не лута по теми постављаног питања, самостално одговара на потпитања која даје наставник, или уз малу помоћ наставника. Успешно решава задатке на свим нивоима постигнућа, уз малу помоћ наставника.

- Добар (3)

ученик познаје градиво, уме да препозна појмове који се тичу градива и да их репродукује, уз помоћ наставника уме да одговори на потпитања, али често греша. Не открива узрочно-последичне везе и не може самостално закључивати о њима. Одговара на питања основног нивоа и задатке које је наставник већ давао на часу. Показује занимање и труди се, упркос свему.

- Довољан (2)

ученик може набројати, именовати или уз помоћ наставника дефинисати само основне појмове, стално га треба подсећати и усмеравати у одговорима наводити на тачна решења и уз помоћ наставника је у стању да реши задатке основног нивоа. Отежано повезује дате чињенице и често греша у примени знања.

- Недовољан (1)

ученик није савладао основне појмове које садржи тема коју одговара, не показује интересовање да уз помоћ наставника пронађе одговоре, одговара са „не знам“ и „дајте ми један“, не жели усмено да одговара кад на њега дође ред или када га наставник позове да одговара

Формативно оцењивање

На основу података прикупљених формативним оцењивањем могу се извести оцене које се уносе у књигу евиденције о образовно-васпитном раду (у даљем тексту: дневник рада), у складу са критеријумима прописаним овим правилником. Под подацима, у смислу овог правилника, подразумевају се подаци о знањима, вештинама, ангажовању, самосталности и одговорности према раду, а у складу са школским програмом. Ученик се оцењује и на основу активности и његових резултата рада, продуката рада – портфолија, у складу са програмом наставе и учења, односно школским програмом.

Оцењивање се врши континуирано, односно на часу на коме је то могуће урадити, идеално, на сваком часу.

Домаћи задаци и посебни (индивидуални) задаци:

Наставник води евиденцију о домаћим задацима и индивидуалним задацима које је дао ученику. Три ненаписана домаћа задатка вреднују се оценом недовољан (1).

Уколико ученик није понео домаћи задатак на час (није донео свеску, радну свеску, презентацију, плакат, пано или нешто друго), сматра се да га није урадио. Уколико ученик покаже на следећем часу уредно написан домаћи задатак, наставник то бележи у своју педагошку свеску, али се не брише минус или друга знака да је задатак неизвршен, уколико ученик заиста није поправио свој однос према домаћим задацима. Уколико ученик добије посебан задатак у договору са наставником бира облик у којем ће га представити.

Ако ученик има задатак да спреми презентацију, мапу ума или други дигитални садржај, оценом одличан (5) може се оценити презентација (дигитални алат) урађена по следећим критеријумима:

1. презентација садржи највише десет слајдова
2. слајдови нису оптерећени текстом већ служе само као основ за успешно презентовање садржаја
3. ученик одлично познаје тему о којој говори и излагање уз помоћ презентације (дигиталног алата) је течно и има свој логички след
4. презентација не поседује граматичке и правописне грешке
5. презентација није преузета са интернета (са сајта Википедије или слично), већ указује на изворе одакле је ученик преузео материјале.

Уколико је задатак површно одрађен, преузет са интернета, или само преузет текст без критичког односа према садржају, уколико ученик не познаје тему довољно да би самостално о њој говорио, али је показао интересовање и урадио задатак, његов се одговор позитивно оцењује као урађен, али не добија оцену, већ се позитивн одговор води у педагошкој свесци наставника.

Рад у групи:

Оцена за рад у групи иста је за све ученике у групи, осим уколико наставник није донео посебан поступак вредновања груног рада, и пише се у педагошкој свесци. Знање стечено групним радом проверава се индивидуално и важи за целу тему, а не само за посебне радне задатке групе, и може се уписати у дневник рада.

Групни рад	Елементи процене са показатељима		
НИВО/ОЦЕНА	РАД У ГРУПИ	ПОЗНАВАЊЕ ТЕМАТИКЕ	РЕШАВАЊЕ ЗАДАТКА
ВИСОК одговара оценама 4 или 5	Ученик сарађује са свим члановима групе, уважава њихове потребе, пажљиво слуша друге, поштује договоре групе, не касни, своје обавезе извршава на време и тачно.	Ученик поседује знања, показује спремност да прикупља нове информације, активно подстиче размену идеја и знања са члановима групе и уважава њихове идеје, често поставља питања која се односе на тему.	Ученик је у потпуности посвећен решавању задатка групе. Даје предлоге како решавати задатак.
СРЕДЊИ одговара оценама 3 или 4	Ученик сарађује са члановима групе уз мање тешкоће, повремено има проблема у комуникацији али их самостално решава, своје обавезе извршава уз подсећање и опомињање.	Ученик поседује извесна знања и повремено суделује у размени идеја, повремено поставља питања која се односе на тему.	Ученик уз помоћ наставника и/или осталих чланова групе учествује у решавању задатка. Ретко има предлоге како решавати задатак али кад га добије ради по њему. Повремено има активности које не доприносе решавању задатка.
НИЗАК одговара оценама 2 или 3	Ученик повремено има сукобе у којима напада особе а не проблем, своје обавезе извршава ретко и делимично.	Ученик поседује мало знања и показује малу спремност да прикупља нове информације, ретко суделује у размени идеја, ретко поставља питања која се односе на тему.	Ученик минимално доприноси решавању задатака. Нема предлоге како решавати задатке и када добије предлоге слабо их реализује.

НЕЗАДОВОЉАВАЈУЋИ одговара оцени 1	Ученик омета рад групе, доприноси неконструктивним сукобима и не извршава своје обавезе.	Ученик ништа не зна о теми и нема интересовање да сазна. Не учествује у размени идеја. Никад не поставља питања која се односе на тему.	Ученик омета решавање задатка.
--	--	---	--------------------------------

Бројчани критеријум који важи за тестове или за друге врсте бодовних задатака:

0% – 40% = недовољан (1)

41% – 55% = довољан (2)

56% – 70% = добар (3)

71% – 85% = врло добар (4)

86% – 100% = одличан (5)

Било би пожељно да се ученицима којима недостаје један поен за вишу оцену, дозволи да добију вишу оцену јер процена тежине задатака може бити флексибилна, а на тај начин се ученици мотивишу да успешније раде.

Закључну оцену из предмета утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника. Закључна оцена је бројчана и утврђује се на основу свих оцена од почетка школске године и сагледавања развоја, напредовања и ангажовања ученика и прикупљених података у педагошкој документацији наставника. Предметни наставник који није утврдио прописан број оцена у току полугодишта обавезан је да ученику који редовно похађа наставу, а нема прописани број оцена, спроведе оцењивање на редовном часу или часу допунске наставе у току трајања полугодишта (у току последње недеље наставе) уз присуство одељењског старешине, члана стручног већа, стручног сарадника (педагога или психолога) или групе ученика. Закључна оцена за успех из предмета може изузетно да буде и највећа појединачна оцена уписана у дневник, добијена било којом техником провере постигнућа. Закључна оцена за успех из предмета не може да буде мања од:

1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;

2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;

3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;

4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.

Закључна оцена за успех из предмета је недовољан (1), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена мања од 1,50.

Одељењско веће може да промени предлог закључне оцене предметног наставника искључиво уз образложење. Одељењско веће утврђује нову оцену гласањем. Утврђена оцена евидентира се у напомени, а у записнику одељењског већа шире се образлаже.

Наставница: Јасмина Војнић

Предузетништво и Управљање пројектима

Принципи оцењивања, су:

- 1) објективност у оцењивању према утврђеним критеријумима;
- 2) поузданост: означава усаглашеност оцене са утврђеним, јавним и прецизним критеријумима оцењивања;

Наставник је дужан да обавести ученике о наставним садржајима који ће се проверавати према распореду најкасније пет дана пре провере. Распоредом може да се планира највише једна провера у дану, а три у наставној недељи. Оцена из писмене провере постигнућа уписује се у дневник у року од осам радних дана од дана провере, у противном писмена провера се поништава.

Ако након писмене провере постигнућа више од половине ученика једног одељења добије недовољну оцену, писмена провера се поништава за ученика који је добио недовољну оцену. Оцена са писмене провере може бити поништена и ученику који није задовољан оценом. Писмена провера понавља се једанпут и може да буде организована на посебном часу. Након поништене писмене провере, а пре организовања поновљене, наставник је дужан да одржи допунску наставу, односно допунски рад. Ученик и родитељ има право на образложење оцене, као и право увида у рад ученика (писмене радове, контролне задатке, тестове знања, производе практичног рада, презентације и др.) на основу кога је оцена дата.

Писмене провере знања:

Ученику је током писане провере знања забрањена употреба недопуштених средстава (мобиљни телефони, бубице, свеске, пушкице, књиге) и преписивање. Уколико наставник примети на часу употребу оваквих средстава против ученика се покреће васпитно-дисциплински поступак који означава тежу повреду радних обавеза ученика. Уколико наставник утврди да је ученик преписао (плагирао) туђ рад у било којој мери, сматра се да ученик није одговорио на задатак и добија оцену недовољан (1). Уколико наставник нађе два (или више) иста задатка код различитих ученика, како садржински или по сличним грешкама, сматра се да ученици нису написали задатак без обзира ко је од кога преписао и задатак се за те ученике понавља. Све писане провере знања треба писати писаним словима читко и уредно.

Ученику се не може умањити оцена из предмета због односа ученика према ваннаставним активностима или непримереног понашања у школи.

Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах по добијању, са образложењем. Образложење оцене садржи препоруку које активности ученик треба да предузме у даљем раду.

Усмене провере знања

У току полугодишта једна оцена може да буде на основу усмене провере постигнућа ученика. Ученици чије знање наставник проверава на часу усменим путем бирају се методом случајног одабира, према жељама ученика да тог дана одоварају усменим путем, или у договору са наставником.

Учеников успех на усменим проверама знања вреднује се на следећи начин, а у складу са Правилницима о оцењивању у основној и средњој школи:

- Одличан (5)

ученик на постављено питање одговара самостално, и показује висок ниво познавања градива, одговара на потпитања наставника без помоћи наставника и самостално повезује знања уводећи и појмове и појаве које се тичу других предмета, или на начин који показује висок степен развијености међупредметних компетенција. Успешно решава задатке на свим нивоима постигнућа (почев од препознавања градива до примене наученог на новим примерима). Успешно актуализује своја знања и повезује их са стварним примерима из живота.

- Врло добар (4)

ученик самостално одговара на питања, уз минималну помоћ и погрешке, добро познаје појмове који се тичу градива, не лута по теми постављаног питања, самостално одговара на потпитања која даје наставник, или уз малу помоћ наставника. Успешно решава задатке на свим нивоима постигнућа, уз малу помоћ наставника.

- Добар (3)

ученик познаје градиво, уме да препозна појмове који се тичу градива и да их репродукује, уз помоћ наставника уме да одговори на потпитања, али често греша. Не открива узрочно-последичне везе и не може самостално закључивати о њима. Одговара на питања основног нивоа и задатке које је наставник већ давао на часу. Показује занимање и труди се, упркос свему.

- Довољан (2)

ученик може набројати, именовати или уз помоћ наставника дефинисати само основне појмове, стално га треба подсећати и усмеравати у одговорима наводити на тачна решења и уз помоћ наставника је у стању да реши задатке основног нивоа. Отежано повезује дате чињенице и често греша у примени знања.

- Недовољан (1)

ученик није савладао основне појмове које садржи тема коју одговара, не показује интересовање да уз помоћ наставника пронађе одговоре, одговара са „не знам“ и „дајте ми један“, не жели усмено да одговара кад на њега дође ред или када га наставник позове да одговара

Формативно оцењивање

На основу података прикупљених формативним оцењивањем могу се извести оцене које се уносе у књигу евиденције о образовно-васпитном раду (у даљем тексту: дневник рада), у складу са критеријумима прописаним овим правилником. Под подацима, у смислу овог правилника, подразумевају се подаци о знањима, вештинама, ангажовању, самосталности и одговорности према раду, а у складу са школским програмом. Ученик се оцењује и на основу активности и његових резултата рада, продуката рада – портфолија, у складу са програмом наставе и учења, односно школским програмом.

Оцењивање се врши континуирано, односно на часу на коме је то могуће урадити, идеално, на сваком часу.

Домаћи задаци и посебни (индивидуални) задаци:

Наставник води евиденцију о домаћим задацима и индивидуалним задацима које је дао ученику. Три ненаписана домаћа задатка вреднују се оценом недовољан (1)

Уколико ученик није понео домаћи задатак на час (није донео свеску, радну свеску, презентацију, плакат, пано или нешто друго), сматра се да га није урадио. Уколико ученик покаже на следећем часу уредно написан домаћи задатак, наставник то бележи у своју педагошку свеску, али се не брише минус или друга знака да је задатак неизвршен, уколико ученик заиста није поправио свој однос према домаћим задацима. Уколико ученик добије посебан задатак у договору са наставником бира облик у којем ће га представити.

Ако ученик има задатак да спреми презентацију, мапу ума или други дигитални садржај, оценом одличан (5) може се оценити презентација (дигитални алат) урађена по следећим критеријумима:

1. презентација садржи највише десет слајдова
2. слајдови нису оптерећени текстом већ служе само као основ за успешно презентовање садржаја
3. ученик одлично познаје тему о којој говори и излагање уз помоћ презентације (дигиталног алата) је течно и има свој логички след
4. презентација не поседује граматичке и правописне грешке
5. презентација није преузета са интернета (са сајта Википедије или слично), већ указује на изворе одакле је ученик преузео материјале.

Уколико је задатак површно одрађен, преузет са интернета, или само преузет текст без критичког односа према садржају, уколико ученик не познаје тему довољно да би самостално о њој говорио, али је показао интересовање и урадио задатак, његов се одговор позитивно оцењује као урађен, али не добија оцену, већ се позитивн одговор води у педагошкој свесци наставника.

Рад у групи:

Оцена за рад у групи иста је за све ученике у групи, осим уколико наставник није донео посебан поступак вредновања груног рада, и пише се у педагошкој свесци. Знање стечено групним радом проверава се индивидуално и важи за целу тему, а не само за посебне радне задатке групе, и може се уписати у дневник рада.

Групни рад	Елементи процене са показатељима		
НИВО/ОЦЕНА	РАД У ГРУПИ	ПОЗНАВАЊЕ ТЕМАТИКЕ	РЕШАВАЊЕ ЗАДАТКА
ВИСОК одговара оценама 4 или 5	Ученик сарађује са свим члановима групе, уважава њихове потребе, пажљиво слуша друге, поштује договоре групе, не касни, своје обавезе извршава на време и тачно.	Ученик поседује знања, показује спремност да прикупља нове информације, активно подстиче размену идеја и знања са члановима групе и уважава њихове идеје, често поставља питања која се односе на тему.	Ученик је у потпуности посвећен решавању задатка групе. Даје предлоге како решавати задатак.
СРЕДЊИ одговара оценама 3 или 4	Ученик сарађује са члановима групе уз мање тешкоће, повремено има проблема у комуникацији али их самостално решава, своје обавезе извршава уз подсећање и опомињање.	Ученик поседује извесна знања и повремено суделује у размени идеја, повремено поставља питања која се односе на тему.	Ученик уз помоћ наставника и/или осталих чланова групе учествује у решавању задатка. Ретко има предлоге како решавати задатак али кад га добије ради по њему. Повремено има активности које не доприносе решавању задатка.
НИЗАК одговара оценама 2 или 3	Ученик повремено има сукобе у којима напада особе а не проблем, своје обавезе извршава ретко и делимично.	Ученик поседује мало знања и показује малу спремност да прикупља нове информације, ретко суделује у размени идеја, ретко поставља питања која се односе на тему.	Ученик минимално доприноси решавању задатака. Нема предлоге како решавати задатке и када добије предлоге слабо их реализује.

НЕЗАДОВОЉАВАЈУЋИ одговара оцени 1	Ученик омета рад групе, доприноси неконструктивним сукобима и не извршава своје обавезе.	Ученик ништа не зна о теми и нема интересовање да сазна. Не учествује у размени идеја. Никад не поставља питања која се односе на тему.	Ученик омета решавање задатка.
--	--	---	--------------------------------

Бројчани критеријум који важи за тестове или за друге врсте бодовних задатака:

0% – 40% = недовољан (1)

41% – 55% = довољан (2)

56% – 70% = добар (3)

71% – 85% = врло добар (4)

86% – 100% = одличан (5)

Било би пожељно да се ученицима којима недостаје један поен за вишу оцену, дозволи да добију вишу оцену јер процена тежине задатака може бити флексибилна, а на тај начин се ученици мотивишу да успешније раде.

Закључну оцену из предмета утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника. Закључна оцена је бројчана и утврђује се на основу свих оцена од почетка школске године и сагледавања развоја, напредовања и ангажовања ученика и прикупљених података у педагошкој документацији наставника. Предметни наставник који није утврдио прописан број оцена у току полугодишта обавезан је да ученику који редовно похађа наставу, а нема прописани број оцена, спроведе оцењивање на редовном часу или часу допунске наставе у току трајања полугодишта (у току последње недеље наставе) уз присуство одељењског старешине, члана стручног већа, стручног сарадника (педагога или психолога) или групе ученика. Закључна оцена за успех из предмета може изузетно да буде и највећа појединачна оцена уписана у дневник, добијена било којом техником провере постигнућа. Закључна оцена за успех из предмета не може да буде мања од:

- 1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;
- 2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;
- 3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;
- 4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.

Закључна оцена за успех из предмета је недовољан (1), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена мања од 1,50.

Одељењско веће може да промени предлог закључне оцене предметног наставника искључиво уз образложење. Одељењско веће утврђује нову оцену гласањем. Утврђена оцена евидентира се у напомени, а у записнику одељењског већа шире се образлаже.

Наставници: Јасмина Војнић и Рудолф Шош

Грађанско васпитање

Кроз Закон о основама система васпитања и образовања прописано је да овај предмет има описну скалу оцењивања: успешан и веома успешан.

Часови грађанског васпитања су тако коципирани да ученици кроз игру, посебно кроз игру глуме упознају себе и друге и уче како да реагују у појединим ситуацијама; упознају се са вредностима других култура и учествујући у дебатама које имају за циљ да оснаже појединица и групу да прихвате туђе мишљење које не треба схватити као претњу већ као различитост која омогућава боље решавање проблема и богатство једног друштва.

Описна оцена успешан се односи на оне ученике који редовно долазе на часове, учествују у радионицама и групном раду; који показују заинтересованост за развијање грађанске свести и толеранције.

Описна оцена веома успешан односи се на оне ученике који приказују одређен степен креативности у свом раду; који усвајају одређена знања и вредности грађанског друштва; ученик који је активан у ваннаставним активностима; који промовише сарадњу са институцијама; који посећује представе, изложбе, музејске поставке.

Наставници: Берислав Кангрга и Арнолд Цеснак

Верска настава (православни катихизис и католички веронаук)

Овај изборни предмет поред сазнајне, треба да развије и моралну димензију ученикове личности. Избор се заснива на добровољности и афинитетима, садржаји се усвајају практиковањем и осећањима, а исходи су усмерени на заједницу (верску и/или грађанску). Ипак, и овде постоје одређени нивои знања (битни појмови и начела, организациони или догматски поредак, савест и обичајност, грађанске процедуре или верски обреди) који се могу вредновати. Недовољне оцене нема, мада уколико ученик није редовно долазио на наставу може бити неоцењен. Све неведено треба да резултира описном оценом.

Оцене из Верске наставе су

- *задовољава*(на мађарском *megfelelő*)
- *добар*(на мађарском *jó*)
- *истиче се* (на мађарском *kiváló*)

Оцену *задовољава*(*megfelelő*) добија ученик који редовно долази на часове, и показује минимум жеље да упозна суштину верског учења.

Оцену *добар*(*jó*) добија ученик који је упознао основу верског учења, смисао и значај одређених обреда и историју конкретне заједнице.

Оцену *истиче се*(*kiváló*) добија ученик који са радошћу приступа часовима, који усвојена знања практикује и осећа. Такође се труди да живи као верник, те у складу са тим присуствује богослужењима.

Наставници: Љиљана Стојанов и Габор Вираг

Биологија и Екологија и заштита животне средине

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ И ПРОВЕРА ОСТВАРЕНОСТИ СТАНДАРДА УЧЕНИЧКИХ ПОСТИГНУЋА (ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА) ИЗ ПРЕДМЕТА БИОЛОГИЈА И ПРЕДМЕТА ЕКОЛОГИЈА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ					
Шта пратимо		Поступак и инструменти оцењивања	Критеријуми	Време	
<p>Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета;</p> <p>Процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научних поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и</p>		<p>Оцену одличан (5) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; 	<ul style="list-style-type: none"> - Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника - Усмено одговарање, свеска евиденције наставника - Редовност доношења домаћег, свеска евиденције 	<p>Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +5 Ко не зна одговор -</p>	<p>Свакодневно бележење током године</p>
		<p>Оцену врло добар (4) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује 	<ul style="list-style-type: none"> - Писане провере, свеска евиденције - Групни рад (посматрање наставника, излагање група), свеска евиденције Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова), свеска евиденције - Сналажење на зидним сликама, шемама 	<p>Учесталост по месецима</p>	<p>Пресек стања по тромесечју</p>
				<p>Свеобухватност одговора Сналажење на зидним сликама, природном материјалу Хоризонтално и вертикално повезивање градива</p> <p>За три недоношења домаћег -1 у свеску</p> <p>Прегледање свески</p>	<p>По потреби, бар једном у полугодишту</p> <p>Свакодневно током године праћење/ пресек стања за тромесечје На крају наставне године</p>

	<p>Оцену добар (3) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; 	<p>Бодовање:</p> <p>30-49% -2 50-70% -3 71-87% -4 88-100% -5</p>	<p>Након сваке теме</p>
--	--	---	-------------------------

	<p>Оцену довољан (2) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; 	<p>Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен знања свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела...)</p>	<p>По потреби</p>
	<p>Недовољан (1) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; 	<p>Прва три пара која ураде добијају +5</p>	<p>По потреби</p>
			<p>На крају школске године</p>

Ангажовање ученика у настави.	Одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима	– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.(5)	Вођење евиденције од стране наставника о: -Броју јављања на часовима	-Све што је рађено на часу налази се у свескама -Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...)	-Пресек стања по тромесечјима
		– показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.(4)	-Броју успешности у групном раду, раду у пару		
		– показује делимични степен активности и ангажовања(3)	-Учешћу на такмичењима, посета културно-историјским институцијама		
		– показује мањи степен активности и ангажовања.(2)	-Несебичном пружању помоћи другим ученицима.		
		– не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање (1)			

Наставница биологије: Наталија Вукајловић Пеце